

ELÄKETURVAKESKUS

KALEVANKATU 6 - 00100 HELSINKI 10
Puhelin (vaihde) 642511 Postisiirto 120811-5
Liikepankit Osuuspankit Säästöpankit tili 5041-6

Yleiskirje n:o 14/74

23.7.1974

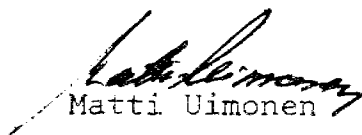
Työeläkelaitoksille

Asia: sukupolvenvaihdoseläke ja luopumiseläke

Vuodenvaihteessa tulivat sovellettaviksi sukupolvenvaihdoseläkkeen sisältävä MYEL:n muutos ja luopumiseläkelaki. Tässä yleiskirjeessä selostetaan lakien sisältöä sekä eräitä niiden edellyttämiä työeläkeasetusten ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön muutoksia. Lisäksi selostetaan työsuhdeilmoituksia ja työsuhderekisteriotetta koskevilta osilta lakien vaikutusta tietoliikenteeseen. Muutoksista eläketapahtumarekisteriä koskevaan tietoliikenteeseen ilmoitetaan erillisellä yleiskirjeellä.

Yleiskirjettä ei ole voitu lähettää aikaisemmin, koska työeläkeasetusten muutokset on annettu vasta 3.7.1974.

ELÄKETURVAKESKUS

Matti Uimonen

Lauri Koivusalo

Liitteet: MYEL:n muutos, LUEL, asetukset TEA:n, LEA:n, MYEA:n, YEA:n ja MELA:n ohjesäännön muuttamisesta, luopumiseläkeasetus sekä vertailutaulukko eri luopumisjärjestelmistä

LA.JL.AN

S I S Ä L L Y S

	Sivu
1. Uudet lait	1
2. Sukupolvenvaihdoseläke	2
2.1. Eläkkeen saamisen edellytykset	2
2.1.1. Viljelmän luovuttajaan kohdistuvat edellytykset	2
2.1.2. Luovutettavaa tilaa koskevat edellytykset	3
2.1.3. Luovutuksensaajaan kohdistuvat edellytykset	4
2.1.3.1. Sukulaisuus	4
2.1.3.2. Sopivuus viljelijäksi	4
2.1.3.3. Uuden isännän velvoite	4
2.2. Tilan kauppahinta	4
2.3. Eläkkeen määräytyminen	4
2.4. Vaikutus muuhun sosiaaliturvaan	5
2.5. Eläkkeen lakkaaminen	6
2.6. Eläkkeen hakeminen	6
2.7. Järjestelmän toimeenpano	7
2.8. Eläkepäätyksestä valittaminen	7
3. Luopumiseläke	8
3.1. Eläkkeen saamisen edellytykset	8
3.1.1. Viljelmän luovuttajaan kohdistuvat edellytykset	8
3.1.2. Luovutettavaan tilaan kohdistuvat edellytykset	8
3.1.3. Luovutuksensaajaan kohdistuvat edellytykset	9
3.2. Luopumismenettely	9
3.3. Vakuutusmaksu	10
3.4. Kauppahinta	10
3.5. Eläkkeen määräytyminen	10
3.6. Vaikutus muuhun sosiaaliturvaan	12
3.7. Eläkkeen lakkaaminen	12
3.8. Eläkkeen hakeminen	12
3.9. Eläkepäätyksestä valittaminen	12
3.10 Järjestelmän toimeenpano	13
4. Eläkehakemuksen käsittelyä koskevat määräykset	13
4.1. Viimeisen laitoksen periaate	13
4.2. LUEL:n ja SPV-eläkkeen suhde viimeisen laitoksen periaatteeseen	13

	Sivu
4.2.1. LUEL- ja SPV-eläkehakemuksen ratkaiseminen	14
4.2.2. Muun työeläkehakemuksen ratkaiseminen	14
4.2.3. Perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ratkaiseminen	15
4.3. Eläkkeeseen liittyvien eläkelaitosten tehtävien siirtäminen	16
4.4. LUEL- ja SPV-eläkettä koskevan hakemuksen virheilletulo	17
5. Asetusten muut muutokset	18
6. Sukupolvenvaihdos- ja luopumiseläkelakien vaikutus tietoliikenteeseen	18
6.1. MYEL-vakuutuksia koskevat ilmoitukset	18
6.2. Työsuhderekisteriote	18

1. Uudet lait
=====

Hallitus antoi 19 päivänä lokakuuta 1973 eduskunnalle esityksen laeiksi maatalousyrittäjien eläkelain ja kansaneläkelain 30 §:n muuttamisesta sekä esityksen luopumiseläkettä koskevaksi lainsäädännöksi (ETK:n yleiskirje n:o 18/73). Esitysten oleellisimman sisällön muodostivat maanviljelijöille tarkoitettujen sukupolvenvaihdoseläkejärjestelmän ja luopumiseläkejärjestelmän aikaansaamiseen tähtäävät toimenpiteet. Esitykset on käsitelty eduskunnassa ja sukupolvenvaihdoseläkkeen sisältävä maatalousyrittäjien eläkelain muutos ja luopumiseläkelaki tulivat sovellettaviksi 1.1.1974 lukien.

Uudet luopumisjärjestelmät koskevat maatalousyrittäjää, joka maatalouden rakenteen parantamiseksi luopuu toimeentulonsa lähteestä. Sukupolvenvaihdoseläkkeen ja luopumiseläkkeen ensisijaisena tarkoituksena on turvata luopujan toimeentulo normaaliin eläkeikään asti.

Sukupolvenvaihdoseläke on MYEL-eläke, jonka voi myöntää ja maksaa vain Maatalousyrittäjien eläkelaitos. Se koskee ikääntynyttä viljelijää, joka luovuttaa tilansa ja ammattinsa lähisukulaiselleen.

Luopumiseläke, joka kohdistuu lähinnä pienehköihin tiloihin, ei ole työeläke, mutta sillä on kuitenkin yhtymäkohtia työeläkejärjestelmään. Sen voi saada ikääntynyt viljelijä, joka lopettaa maatalouden harjoittamisen ja myy tilansa maatilahallitukselle tai toiselle viljelijälle lisäalueeksi tai metsittää lisäalueeksi sopimattoman peltonsa.

Tilasta ja ammatista luopumisten tapahtuessa lähinnä maatalouden rakenteen parantamiseksi tehdyt uudistukset ovat luonteeltaan enemmän maatalouspoliittisia kuin eläkepoliittisia.

Tässä yleiskirjeessä selostetaan aluksi sukupolvenvaihdoseläke ja luopumiseläke yleispiirteittäin kumpikin omana kokonaisuutenaan. Kun muut eläkelaitokset kuin Maatalousyrittäjien eläkelaitos eivät joudu tekemisiin uusien järjestelmien kanssa, ei ole katsottu tarpeelliseksi selostaa järjestelmiä yksityiskohtaisesti. Sen sijaan edellä mainittujen lakien aiheuttamia työeläkeasetusten muutoksia, joiden mukaan määräytyy, minkä eläkelaitoksen tehtäviin kuuluu eri tapauksissa eläkehakemuksen ratkaiseminen ja eläkkeen maksaminen on selostettu yksityiskohtaisem-

min, koska ne tulevat kaikkien eläkelaitosten sovellettaviksi. Uudet laki- ja asetustekstit ovat mukana liitteenä. Yleiskirjeen lopussa on selostettu myös eräiltä osin lainmuutosten vaikutusta tietoliikenteeseen. Muutoksista eläketapahtumarekisteriä koskevaan tietoliikenteeseen ilmoitetaan eläkelaitoksille erillisellä yleiskirjeellä.

Samanaikaisesti edellä mainittujen lakien kanssa on tullut sovellettavaksi myös luopumiskorvauslaki, jonka tarkoituksena on edesauttaa viljelijän siirtymistä toiseen ammattiin. Se koskee myös nuoria viljelijöitä, jotka lopettavat maatalouden harjoittamisen ja myyvät tilansa maatilahallitukselle tai lisäänteeksi toiselle viljelijälle. Sen piiriin tulevat lähinnä pientilat. Eri luopumisjärjestelmien eroavuuksien selventämiseksi on yleiskirjeen loppuun liitetty Maatalousyrittäjien eläkelaitoksessa laadittu vertailutaulukko, johon on koottu tärkeimmät tiedot järjestelmistä.

Yleiskirjeessä on käytetty sukupolvenvaihdoseläkkeestä lyhennystä SPV-eläke ja luopumiseläkelaista lyhennystä LUEL.

2. Sukupolvenvaihdoseläke =====

2.1. Eläkkeen saamisen edellytykset

2.1.1. Viljelmän luovuttajaan kohdistuvat edellytykset

SPV-eläkkeen voi saada viljelijä, joka

- lopettaa pysyvästi maatalouden harjoittamisen ja luovuttaa tilansa lähisukulaiselleen ja
- on ainakin viisi vuotta välittömästi ennen luovutusta harjoittanut maatilataloutta viljelmällä asuen ja
- on saanut pääasiallisen toimeentulonsa maatalousyrittäjätöinnistä ja
- on luovutuksen tapahtuessa 60-64-vuotias eikä saa kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai täyttä MYEL-tökyvyttömyyseläkettä ja

- luovuttaa tilansa 1.1.1974 - 31.12.1976 välisenä aikana ja
- ei hae eikä ole saanut luopumiseläkettä tai luopumiskorvausta.

Edellä mainitun ikärajoituksen estämättä maanviljelijän vaimo tai yksinäinen naispuolinen viljelijä voi saada SPV-eläkkeen jo 55-vuotiaana. Aviopuolison osalta ei eläkkeen saamista estä se, ettei hän omista osaa-kaan tilasta, jos hän täyttää muut edellä mainitut edellytykset.

Koska luovutustavat eroavat toisistaan, ei samalta viljelijältä voi saada samanaikaisesti SPV- ja LUEL-eläkettä.

2.1.2. Luovutettavaa tilaa koskevat edellytykset

Luovutettavan tilan on oltava jatkamiskelpoinen. Sellaiseksi katsotaan viljelmä, jonka säilyttäminen maataloustuotannossa on tarkoituksenmukaista ja jolta uuden viljelijän perheineen voidaan arvioida saavan toimeentulonsa.

Seudun yhdyskuntarakenteen tai väestön säilyttämiseksi taikka muusta siihen verrattavasta erityisestä syystä katsotaan jatkamiskelpoiseksi viljelmä, jolta uusi isäntä perheineen voi saada pääasiallisen toimeentulonsa. Lievempi käytäntö jatkamiskelpoisuuden arvioinnissa tulee kysymykseen etenkin Lapin läänissä ja muilla kehitysalueilla.

Viljelmän jatkamiskelpoisuutta harkittaessa voidaan ottaa huomioon myös harjoitettu kalastus ja poronhoito. Tällöin edellytetään, että viljelijä luopuu myös niistä uuden isännän hyväksi.

Tarkemmat määräykset siitä, minkälaista viljelmaa pidetään jatkamiskelpoisena, sisältyvät MYEA 6 b §:ään.

Pääperiaatteena luovutusmenettelyssä on, että viljelmä on luovutettava kokonaisuudessaan uudelle isännälle. Luovuttaja voi kuitenkin jättää siitä itselleen asuntotontiksi soveltuvan alueen. SPV-eläke koskee myös tapauksia, joissa luovuttaja omistaa vain osan maatilasta. Esim. leski voi luovuttaa oman osuutensa tilasta pohalleen, jolla jo ennestään on omistuksessaan muu osa tilasta. Oikeutta eläkkeeseen ei sennijaan ole, jos tila on 19.10.1973 jälkeen pirstottu maankäytön kannalta haitalliseilla tavalla.

2.1.3. Luovutuksensaajaan kohdistuvat edellytykset

2.1.3.1. Sukulaisuus

Luovutuksensaajina tulevat kysymykseen lähinnä viljelijän ja hänen puolisonsa lapset ja lapsenlapset sekä näiden aviopuolisot. Tila voidaan luovuttaa myös aviopuolisolle yhdessä. Lapsena ja siis luovutuksensaajana pidetään myös ottolasta, kasvattilasta sekä avioliiton ulkopuolella syntynyttä tunnustettua lasta. Tilan voi luovuttaa myös veljen tai sisaren lapselle, lapsenlapselle tai tällaisen aviopuolisolle.

2.1.3.2. Sopivuus viljelijäksi

Uuden isännän on oltava iältään, ammattitaidoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan sopiva jatkamaan viljelyä tilalla. Hänen taloudellinen asemansa ja muut olosuhteensa eivät saa olla sellaiset, että hänen tukemisen olisi epätarkoituksenmukaista. Hänen on yleensä täytettävä perusluoton tai maankäyttölainan saamisen edellytykset.

2.1.3.3. Uuden isännän velvoite

Uuden isännän on sitouduttava pitämään viljelmä hallussaan ja harjoittamaan sillä maataloutta vähintään viisi vuotta eläkkeen alkamisesta. Mikäli hän ilman hyväksyttävää syytä rikkoo tämän sitoumuksensa, voidaan eläkkeen pääoma-arvo, joka määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaan, periä häneltä takaisin kokonaan tai osaksi. Tällaisena hyväksyttävänä syynä hallituksen esityksessä mainitaan työkyvyttömäksi tulo, viljelmän pakkolunastus tai viljelmän vaihtaminen toiseen, vähintään samat jatkamisedellytykset täyttävään viljelmään.

2.2. Tilan kauppahinta

Tilan kauppahinnan voivat myyjä ja ostaja sopia vapaasti keskenään. Kauppaan voidaan liittää myös syytinkisopimus.

2.3. Eläkkeen määräytyminen

SPV-eläke muodostuu perusmäärästä ja lisäosasta. Perusmäärä vastaa

suuruudeltaan täyttää MYEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä. Sitä laskettaessa ei oteta huomioon maatalousyrittäjän työ- tai virkasuhteita eikä yrittäjien eläkelain alaista yrittäjätoimintaa. Perusmäärä on yleensä 22 % viljelijälle vahvistetusta MYEL-työtulosta.

Lisäosa on yhtä suuri kuin yksinäisen lapsettoman henkilön kansaneläkkeen perusosan ja täysimääräisen tukiosan yhteenlaskettu määrä kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettussa kolmannessa kuntaryhmässä. Määrä on siten sama kuin TEL:n 8 §:n mukaisessa eläkkeiden yhteensovituksessa huomioon otettava määrä. Lisäosan määrä on 1.1.1974 yksinäisellä luopujalla 223 mk/kk. Jos molemmat aviopuoliset saavat SPV-eläkkeen se on molemmilla puolisoilla 205 mk/kk.

SPV-eläke on sidottu myös lisäosan osalta palkkaindeksiin, jonka mukaisesti eläkkeet korotetaan vuosittain vuoden alussa.

SPV-eläkkeen perusmäärästä ja eläkkeensaajasta on soveltuvin osin voimassa, mitä työeläkelakien mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä ja sen saajasta on säädetty. SPV-eläkkeen saaminen ei kuitenkaan estä eläkeoikeuden syntymistä työ- tai virkasuhteen taikka muun yrittäjätoiminnan perusteella. Uutta MYEL-eläkettä ei sensijaan voida ansaita luopumiseläkkeellä ollessa.

Työeläkkeen lapsikorotusta ja yhteensovitusta koskevia säännöksiä on sovellettava SPV-eläkkeen perusmäärään, mutta ei eläkkeen lisäosaan.

2.4. Vaikutus muuhun sosiaaliturvaan

SPV-eläke vähentää sairausvakuutuksen päivärahaa, kansaneläkkeen tukilisää sekä rintamasotilaseläkettä.

Jos SPV-eläkettä on myönnetty takautuvasti ja maatalousyrittäjälle on samalta ajalta maksettu päivärahaa sairausvakuutuslain nojalla, suoritetaan päivärahaa vastaava osa SPV-eläkkeen lisäosasta sairausvakuutusrahastolle.

Jos SPV-eläkkeen saaja tulee työeläkelakien tarkoittamassa mielessä työkyvyttömäksi hänelle ei myönnetä MYEL-tökyvyttömyyseläket-

tä, koska hän saa vastaavaa eläkettä jo SPV-eläkkeenä. Sitä vastoin muiden työeläkkeiden (TEL, LEL, YEL) saamista SPV-eläke ei estä. Muiden eläkkeiden yhteensovituksessa SPV-eläkkeen perusmäärä otetaan huomioon.

SPV-eläkettä voi hakea myös MYEL-osaeläkkeellä oleva henkilö. Kun SPV-eläke myönnetään, MYEL-osaeläke lakkautetaan. Eläke-erät, jotka mahdollisesti ovat menneet päällekkäin SPV-eläkkeen kanssa, kuitataan viimeksi mainitusta eläkkeestä.

2.5. Eläkkeen lakkaaminen

SPV-eläke lakkautetaan, jos eläkkeensaaja ryhtyy omaan lukuunsa harjoittamaan maataloutta. Eläkkeensaajan täyttäessä 65 vuotta muuttuu SPV-eläkkeen perusmäärä normaaliksi MYEL-vanhuuseläkkeeksi ja lisäosa lakkaa. Tällöin eläkkeensaaja alkaa saada myös kansaneläkettä.

Mikäli SPV-eläkkeen saajalle myönnetään kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke, vähennetään SPV-eläkkeen lisäosasta kansaneläkkeen määrä sellaisena kuin se oli kansaneläkkeen alkaessa. Kansaneläkkeen mahdollisesti lakatessa palautetaan lisäosa ennalleen.

2.6. Eläkkeen hakeminen

SPV-eläkettä on haettava erityisellä lomakkeella, jota on saatavissa maataloustoimistoista, kuntien maatalouslautakunnilta ja MELA:n asiamiehiltä. Hakemukseen on liitettävä:

1. virkatodistukset, joista ilmenevät hakijoiden henkilötiedot, heidän 18 vuotta nuoremmat lapsensa sekä luovutuksensaajan sukulaissuhde eläkkeen hakijoihin.
2. luovutuskirja alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä. Ehdollista päätöstä haettaessa on hakemukseen liitettävä luovutuskirjan luonnos.
3. viljelmän omistusoikeutta osoittava selvitys (lainhuuto yms.)
4. verotoimiston todistus tuloista ja pinta-aloista (erityinen lomake).

5. luovutuksensaajan sitoumus viljelytoiminnan jatkamisesta (erityinen lomake),

SPV-eläkehakemus liitteineen toimitetaan sen maatalouspiirin maataloustoimistoon, jonka toimialueella luovutettava viljelmä sijaitsee. Hakemus voidaan toimittaa myös sille kunnalliselle maatalouslautakunnalle, jonka toimialueella luovutettava viljelmä sijaitsee, sekä Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tai sen valtuuttamalle asiamiehelle.

Jo ennen viljelmän luovuttamista viljelijä voi hakea ehdollista päätöstä saadakseen varmuuden, saako hän SPV-eläkkeen ja kuinka suurena. Ehdollista päätöstä haettaessa liitetään hakemukseen luovutuskirja luonnoksena. Täällöin on eläkkeen alkamisen ehtona, että luovutuskirjan oikeaksi todistettu jäljennös toimitetaan eläkelaitokselle puolen vuoden sisällä ehdollisen päätöksen antamisesta.

Eläkettä voidaan hakea myös sen jälkeen, kun tila on luovutettu. Sitä on kuitenkin haettava vuoden kuluessa viljelmän hallinnan siirtymisestä. Tästä määräajasta myöhästyminen voi aiheuttaa eläkeoikeuden menetyksen.

2.7. Järjestelmän toimeenpano

SPV-eläkkeen toimeenpanosta huolehtii Maatalousyrittäjien eläkelaitos yhdessä maatalouspiirien maataloustoimistojen ja maatilahallituksen kanssa. Maatilahallitus antaa lausuntonsa tilan jatkamiskelpoisuudesta ja luovutuksensaajan edellytyksistä. Eläkkeiden myöntäminen ja maksatus tapahtuu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen toimesta samalla tavoin kuin muiden maatalousyrittäjäeläkkeiden.

2.8. Eläkepäätöksestä valittaminen

Muutosta MELA:n antamaan SPV-eläkepäätökseen voi hakea eläkelautakunnalta, jonka päätöksestä voi edelleen valittaa vakuutusoikeuteen. Jos SPV-eläkehakemus on hylätty sillä perusteella, että viljelmä ei ole jatkamiskelpoinen tai luovutuksensaajaa ei ole katsottava sopivaksi jatkamaan tilan viljelyä tai hänen tukemisensa ei ole tarkoituksenmukaista, ei päätöksestä voida valittaa.

3. Luopumiseläke =====

3.1. Eläkkeen saamisen edellytykset

3.1.1. Viljelmän luovuttajaan kohdistuvat edellytykset

LUEL-eläkkeen voi saada viljelijä,

- joka on luovutettavan tilan omistaja tai LUEL-eläkkeeseen oikeutetun omistajan aviopuoliso ja
- joka on ainakin 5 vuotta välittömästi ennen luopumista viljellyt maatilaa sillä asuen ja
- jonka tulot muusta kuin maatilataloudesta eivät ole huomattavat ja
- joka luopuu tilasta ja lopettaa pysyvästi maatalouden harjoittamisen ja
- joka on luopuessaan täyttänyt 55 vuotta - vaimolla ei ole alaikärajaa, jos hänen puolisonsa on LUEL-eläkkeeseen oikeutettu - ja
- joka luopuu tilasta 1.1.1974 ja 31.12.1976 välisenä aikana ja
- joka ei hae eikä ole saanut SPV-eläkettä tai luopumiskorvausta.

Jos tilan peltoalasta on tehty pellonvaraussopimus, katsotaan luopujan jatkaneen maatilatalouden harjoittamista ja tilalla asumista myös sen ajan, jonka pellonvaraussopimus on ollut voimassa. Pellonvaraussopimuksen tehnyt viljelijä voi siten saada LUEL-eläkkeen, jos hän oli ennen sopimuksen tekoa viljellyt ja asunut tilalla.

3.1.2. Luovutettavaan tilaan kohdistuvat edellytykset

Kooltaan tilan on käsitettävä vähintään 2 hehtaaria muunnettua maata-

lousmaata, josta ainakin 1 hehtaarin on otava peltoa. Muunnetun maatalousmaan hehtaarit lasketaan samojen perusteiden mukaan kuin maatalousyrittäjien eläkejärjestelmässä. Tällöin pelto ja puutarha otetaan huomioon sellaisinaan ja kasvillisesta metsämaasta otetaan huomioon Etelä-Suomessa 1/10, Keski-Suomessa 1/15 ja Pohjois-Suomessa 1/20. Hehtaarimääräistä ylärajaa ei tilan koolle ole. Eläkettä laskettaessa otetaan kuitenkin huomioon vain 15 hehtaaria.

Jos luopujalla on useita maatiloja, on maatalouden harjoittamisesta luovuttava kaikilla niistä. Mikäli luopumisen kohteena olevalla tilalla on useita omistajia, on heidän kaikkien luovuttava osuuksistaan. Tämä koskee myös sellaisia osakkaita, jotka eivät ole oikeutettuja LUEL-eläkkeeseen.

Sen estämiseksi, että LUEL-eläkkeelle jäämistä suunnitteleva viljelijä ryhtyy hankkimaan itseelleen lisäaluetta tarkoituksella saada suurempi LUEL-eläke säädetään, että maatalousmaana ei oteta huomioon aluetta, joka on hankittu 19.10.1973 jälkeen, jolloin lakiesitys annettiin eduskunnalle. Maatila ei saa myöskään olla kyseisen päivämäärän jälkeen pirstottu maankäytön kannalta epäedullisella tavalla.

3.1.3. Luovutuksensaajaan kohdistuvat edellytykset

Tila voidaan myydä ainoastaan maatilahallitukselle tai toiselle viljelijälle. Viimemainituille maatilan saa kuitenkin myydä vain pelto- tai metsäliisäalueeksi.

3.2. Luopumismenettely

Tilasta voidaan luopua vaihtoehtoisesti kolmella tavalla:

1. Koko tila myydään, jolloin ostajina voivat olla maatilahallitus tai edellä mainituin edellytyksin toinen viljelijä.
2. Vain tilan pellot myydään ja metsämaa jätetään edelleen itselle. Peltojen ostajana voi tällöin olla ainoastaan maatilahallitus tai toinen viljelijä, joka ostaa pellon lisäalueeksi. Metsämaan osalta tulee voimaan myyntikielto, joka takaa sen, ettei viljelijä elinaikanaan voi luovuttaa sitä mautoin kuin maatilahallitukselle, kunnalle tai lisämaaksi toiselle viljelijälle.

3. Lisäalueeksi sopimaton pelto metsitetään ja muu pelto myydään maatalahallitukselle tai lisäalueeksi toiselle viljelijälle. Metsämaa voidaan jättää itselle, jolloin sen osalta myös tulee voimaan myyntikielto.

Jos viljelijä on luopuessaan sitoutunut metsittämään peltonsa, on metsityksen tapahduttava kolmen vuoden kuluessa sitoumuksen antamisesta.

Luopumisen tulee parantaa maatalouden rakennetta siten, että se edistää tarkoituksenmukaisten tilojen muodostumista taikka poistaa laadultaan tai sijainniltaan huonoa peltoa maataloustuotannosta.

Maatilastaan luopuvalle viljelijälle saa jäädä tilan talouskeskus, johon voidaan liittää puutarha- ja peltoalue kotitarveviljelyä varten. Omistukseen jäävän puutarha- tai peltoalueen perusteella ei määrätä eläkettä. Vaihtoehtoisesti luopuja voi pidättää itselleen oikeuden asua luovutetun maatilan asuinrakennuksessa.

3.3. Vakuutusmaksu

LUEL-eläkkeen saajan, joka ei ole täyttänyt 65 vuotta, on osallistuttava eläketurvan kustantamiseen. Vakuutusmaksu maksetaan kertasuoritusena ennen eläkkeen alkamista. Sen suuruus riippuu luopujan iästä ja eläkkeen perusteena olevan maatilan pinta-alasta. Perusvakuutusmaksu on 25 mk hehtaarilta ja se kerrotaan niiden täysien vuosien määrällä, jotka luopujalla on jäljellä 66 vuoden ikään.

3.4. Kauppahinta

Kauppahinnalla ei ole vaikutusta LUEL-eläkkeen saantiin ja määrään, joten se on ostajan ja myyjän kesken vapaasti sovittavissa. Jos tilan ostajana on maatalahallitus, se maksaa siitä maankäyttölain mukaisen hinnan.

3.5. Eläkkeen määräytyminen

LUEL-eläkettä maksetaan joko täytenä tai vähennettynä. Vähennetty eläke koskee luopujaa, joka on täyttänyt 65 vuotta tai saa kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä tai vähintään

kahdeksi kuukaudeksi myönnettyä sairausvakuutuksen päivärahaa. Muussa tapauksessa maksetaan täyttä LUEL-eläkettä.

LUEL-eläke määräytyy luovutetun tai metsitetyn pinta-alan mukaan seuraavasti:

1. Jos luopuja myy koko tilan, hän saa eläkkeen koko tilan muunnetun maatalousmaan perusteella, kuitenkin enintään 15 hehtaarilta.
2. Jos luopuja myy pellon ja jättää metsämaan itselleen, hän saa eläkkeen ainoastaan peltopinta-alan perusteella.
3. Jos luopuja myy hyvän pellon, metsittää lisämaaksi sopimattoman pellon ja jättää metsämaan itselleen, hänen eläkkeensä määrätään myydyin ja metsitetyn pellon pinta-alan mukaan.

LUEL-eläkettä laskettaessa ei oteta huomioon aluetta, joka on hankittu 19.10.1973 jälkeen. Perintönä saatu alue kuitenkin lisää eläkettä normaalilla tavalla.

Täyden LUEL-eläkkeen määrä on 80 mk/kk hehtaaria kohden viideltä ensimmäiseltä hehtaarilta sekä sen jälkeen 18 mk/kk hehtaarilta. Eläkettä määrättäessä otetaan huomioon enintään 15 muunnettua hehtaaria.

Jos LUEL-eläkkeen saajia on kaksi, korotetaan edellä mainittua eläkettä 50 prosentilla ja jos heitä on kolme tai useampia, 100 prosentilla. Näin saatu yhteinen LUEL-eläke jaetaan, jollei erityistä syytä muuhun jakoon ole, tasan sen saajien kesken.

LUEL-eläkettä myönnettäessä määrätään heti täyden eläkkeen ja vähennetyin eläkkeen suuruus. Vähennetty LUEL-eläke määräytyy siten, että täydestä LUEL-eläkkeestä vähennetään se MYEL:n mukainen eläke, jonka luopuja on oikeutettu saamaan luopumista edeltäneen maatalousyrittäjätoimintansa perusteella (vapaakirjaeläke) sekä kansaneläkkeen perusosan ja täyden tukiosan summa kolmannessa kuntaryhmässä. Vähennetty luopumiseläke on aina vähintään 74 mk.

Täyden luopumiseläkkeensaajan täyttäessä 65 vuotta muuttuu eläke vähennyksi LUEL-eläkkeeksi. Samoin käy eläkkeensaajan alkaessa saada sairausvakuutuslain mukaista joko toistaiseksi tai vähintään kahdeksi

kuukaudeksi kerrallaan myönnettyä päivärahaa taikka kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä.

LUEL-eläke on sidottu elinkustannusindeksiin toisin kuin sukupolvenvaihdoseläke, joka on sidottu palkkaindeksiin. Eläkettä nostetaan indeksin mukaan vuoden alussa.

3.6. Vaikutus muuhun sosiaaliturvaan

LUEL-eläke vähentää kansaneläkkeen tukilisää ja rintamasotilaseläkettä. LUEL-eläkettä ei oteta huomioon työeläkkeiden yhteensovitysta toimitettaessa.

3.7. Eläkkeen lakkaaminen

LUEL-eläke lakkaa, jos eläkkeensaaja ryhtyy uudelleen harjoittamaan maataloutta tai myy metsämaan muille kuin laissa mainituille ostajille taikka ei metsitä haltuunsa jättämää peltoa kolmen vuoden sisällä. Samoin käy eläkkeensaajan kuollessa. Koska kummallakin aviopuolisolla on oikeus saada LUEL-eläkettä ei LUEL-eläkejärjestelmään ole sisällytetty mahdollisuutta perhe-eläkkeen saamiseen. Sitä vastoin MYEL-perhe-eläke tulee maksettavaksi eläkkeensaajan kuollessa, jolloin eläke vastaa määrältään perhe-eläkettä, joka oli kertynyt siihen mennessä kun tila luovutettiin.

3.8. Eläkkeen hakeminen

Mitä edellä on selostettu SPV-eläkkeen hakemisesta soveltuu myös LUEL-eläkkeen hakumenettelyyn. SPV-eläkehakemuksen liitteenä tarvittavan viljelytoiminnan jatkamista koskevan luovutuksensaajan sitoumuksen asemasta vaaditaan kuitenkin LUEL-eläkettä haettaessa luopujalta sitoumus metsämaan luovutuksen rajoittamisesta, jos viljelmän metsämaa tai osa siitä jää luopujalle tai metsityssitoumus, jos luopuja metsittää peltonsa.

3.9. Eläkepäättöksestä valittaminen

LUEL-eläkepäättöksestä voi valittaa eläkelautakuntaan, jonka päätöksestä edelleen vakuutusosoikeuteen. Jos LUEL-eläkehakemus on hylätty

sillä perusteella, että luopuminen ei edistä maatalouden rakenteen parantamista tai luopumistapa ei täytä laissa sille asetettuja edellytyksiä tai tila on pirstottu 19.10.1973 jälkeen, ei päätöksestä voida valittaa.

3.10. Järjestelmän toimeenpano

LUEL-eläkkeen kuten SPV-eläkkeenkin toimeenpanosta huolehtii maatalousyrittäjien eläkelaitos yhdessä maatalouspiirien maataloustoimistojen ja maatilahallituksen kanssa. Maatilahallitus antaa lausuntonsa siitä, ovatko eläkkeen saamisen edellytykset olemassa. Maatalousyrittäjien eläkelaitos antaa päätökset ja maksaa eläkkeet sekä perii vakuutusmaksut.

4. Eläkehakemuksen käsittelyä koskevat määräykset

=====

4.1. Viimeisen laitoksen periaate

Työeläkejärjestelmässä on voimassa ns. viimeisen laitoksen periaate. Tällä tarkoitetaan sitä, että eläkehakemuksen ratkaisee ja eläkkeeseen liittyvistä kaikista eläkelaitoksen tehtävistä huolehtii se eläkelaitos, jonka piiriin vakuutettu on viimeisen työsuhteensa tai yrittäjätoimintansa perusteella kuulunut. Tämä eläkelaitos ratkaisee eläkehakemuksen ja maksaa eläkkeen myös siltä osin, kuin kysymyksessä on muissa TEL-, LEL-, MYEL- tai YEL-eläkelaitoksissa järjestetty eläketurva.

Viimeisen laitoksen periaatetta ilmaisevat säännökset on sijoitettu TEL:n 3 §:n 4 momenttiin ja TEA:n 12 §:ään.

4.2. LUEL:n ja SPV-eläkkeen suhde viimeisen laitoksen periaatteeseen

LUEL- tai SPV-eläke muodostaa yleensä eläkkeen saajan pääasiallisen eläkkeen. Säännönmukaisissa tapauksissa eläkkeensaajan muut työeläkkeet jäävät selvästi näitä eläkkeitä pienemmiksi. LUEL- ja SPV-eläkeasioiden hoito on haluttu keskittää Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle. Jotta kuitenkin päästäisiin siihen, että työeläke voitaisiin maksaa aina yhtenä kokonaisuutena, on ollut tarpeen tehdä eräitä poikkeuksia viimeisen laitoksen periaatteesta.

4.2.1. LUEL- ja SPV-eläkehakemuksen ratkaiseminen

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tehtävänä on ratkaista LUEL- ja SPV-eläkettä koskevat eläkeasiat. Näin ollen tällainen eläkehakemus ei voi tulla muun työeläkelaitoksen ratkaistavaksi siinäkään tapauksessa, että hakija on työsuhteensa tai yrittäjätoimintansa perusteella myöhemmin kuulunut toisen eläkelaitoksen kuin Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen piiriin. SPV-eläkeasian ratkaisemisesta on säädetty MYEA 11 §:n 2 momentissa. LUEL-eläkkeiden osalta vastaava säännös on LUEL 16 §:n 1 momentissa.

4.2.2. Muun työeläkehakemuksen ratkaiseminen

LUEL-eläkettä saavalla henkilöllä on oikeus tullessaan työkyvyttömäksi tai täyttäessään eläkeiän saada varsinainen yrittäjätoimintaansa ja mahdollisiin työsuhteisiinsa liittyvä eläke. Niinikään SPV-eläkettä saava henkilö voi hakea työkyvyttömyyseläkettä muun yrittäjätoiminnan kuin MYEL-toiminnan ja työsuhteittensa perusteella. Jotta tällaisissakin tapauksissa eläkeasian hoito keskittyisi siihen eläkelaitokseen, joka maksaa pääosan eläkkeestä, on säädetty, että eläkehakemuksen ratkaisee Maatalousyrittäjien eläkelaitos. Säännökset tästä sisältyvät LUEL 24 §:n 3 momenttiin ja MYEA 11 §:n 2 momenttiin.

Muun työeläkelaitoksen kuin Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ei tule näin ollen ottaa käsiteltäväkseen eläkehakemusta, jos eläkkeen hakija saa LUEL- tai SPV-eläkettä. Tiedon siitä, että eläkkeen hakijalle suoritetaan LUEL- tai SPV-eläkettä, saa muiden eläketapahtumatietojen ohella Eläketurvakeskuksen eläketapahtumarekisteristä. Kun eläkehakemus tällaisessa tapauksessa tulee siirrettäväksi Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle, siirtävän eläkelaitoksen on syytä liittää asiakirjoihin lausuntonsa hakijan eläkeoikeudesta, jos asia on jossain määrin katsottava tulkinnanvaraiseksi. Niinikään on syytä liittää asiakirjoihin laskelma eläkkeen määrästä siltä osin kuin se ei käy suoraan työsuhderekisterin otteesta ilmi.

SPV-eläke muuttuu tavalliseksi vanhuuseläkkeeksi eläkkeensaajan täyttäessä 65 vuotta. Jos eläkkeensaaja 65 vuotta täyttäessään ei ole TEL:n alaisessa työsuhteessa eikä vakuutettu YEL:n mukaan, Maatalousyrittäjien eläkelaitos voi liittää eläkkeensaajan vanhuuseläkkeeseen myös aikaisem-

piin TEL-, LEL- tai YEL-suhteisiin liittyvät vapaakirjaeläkkeet. Jos sitä vastoin eläkkeensaaja 65 vuotta täyttäessään on TEL:n alaisessa työsuhteessa tai toimii YEL:n mukaan vakuutettuna yrittäjänä, hänen on haettava eläkettä erikseen. Näissä tapauksissa eläkehakemus tulee, koska SPV-eläke on muuttunut MYEL-eläkkeeksi, TEL- tai YEL-eläkelaitoksen ratkaistavaksi.

LUEL-eläkettä suoritetaan myös 65 vuotta täyttäneelle vakuutetulle. Tämän vuoksi kun LUEL-eläkkeen saaja hakee vanhuuseläkettä työsuhteitensa tai YEL:n alaisen yrittäjätoimintansa perusteella, eläkehakemus on aina toimitettava Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen käsiteltäväksi.

Mitä edellä on sanottu, koskee vain LUEL- tai SPV-eläkettä saavan henkilön eläkehakemusta. Jos sitä vastoin LUEL- tai SPV-eläkettä koskeva hakemus ja muuta työeläkettä koskeva hakemus tehdään samanaikaisesti, muun työeläkehakemuksen ratkaiseva eläkelaitos määräytyy normaaliensääntöjen mukaan. Tällöin saattaa tulla kysymykseen tilanne, jossa eläkehakemuksen ratkaisee muukin eläkelaitos kuin Maatalousyrittäjien eläkelaitos. Tiedon LUEL- tai SPV-eläkehakemuksen samoin kuin muunkin työeläkettä koskevan hakemuksen vireilläolosta saa Eläketurvakeskuksen eläketapahtumarekisteristä. Eläkehakemuksen ratkaisemisen jälkeen on syytä pyrkiä siihen, että eläkkeen maksaminen ja eläkkeeseen liittyvät muut eläkelaitoksen tehtävät siirretään Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle. Tätä siirtomenettelyä selostetaan kohdassa 4.3.

4.2.3. Perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ratkaiseminen

Kun SPV-eläkettä saava henkilö kuolee, hänen jälkeensä haettavaa perhe-eläkettä koskevan eläkehakemuksen ratkaisee kaikissa tapauksissa Maatalousyrittäjien eläkelaitos.

LUEL:n mukaisiin etuuksiin ei kuulu perhe-eläkettä. Tämän vuoksi LUEL-eläkkeen saamisella ei ole vaikutusta siihen, mikä eläkelaitos ratkaisee perhe-eläkehakemuksen. Perhe-eläkehakemuksen ratkaisee siten normaaliensääntöjen mukaisesti joko eläkelaitos, joka on suorittanut edunjäyttäjälle työeläkettä (TEL-, LEL-, MYEL- tai YEL-eläkettä), tai jos edunjäyttäjällä ei saanut kuollessaan työeläkettä, viimeinen eläkelaitos, jonka piiriin edunjäyttäjää on kuulunut.

4.3. Eläkkeeseen liittyvien eläkelaitoksen tehtävien siirtäminen

TEA 12 §:n 3 momentin mukaan eläkelaitos voi eräissä tapauksissa eläkehakemuksen ratkaistuaan siirtää eläkkeeseen liittyvät muut tehtävät toiselle eläkelaitokselle. Tätä momenttia on täydennetty uudella määräyksellä. Sen mukaan eläkkeen maksamisen ja muiden eläkkeeseen liittyvien eläkelaitosten tehtävien siirtäminen tulee kysymykseen myös siinä tapauksessa, että toinen eläkelaitos eri päätöksen perusteella maksaa eläkkeensaajalle TEL:n, LEL:n, MYEL:n, YEL:n tai LUEL:n mukaista eläkettä.

Tällainen uusi määräys on ollut tarpeen sen vuoksi, että eräissä poikkeustapauksissa viimeisen laitoksen periaatteesta huolimatta saattaa syntyä tilanne, jossa eläkkeensaaja saa samanaikaisesti kahden eri päätöksen perusteella työeläkettä.

Tilanne, jossa kaksi eri eläkelaitosta maksaa samanaikaisesti eläkkeensaajalle työeläkettä, saattaa syntyä seuraavissa tapauksissa:

- eläkkeenhakija hakee samanaikaisesti LUEL- tai SPV-eläkettä ja muuta työeläkettä;
- SPV-eläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi eläkkeensaaja on edelleen TEL-työsuhteessa tai jatkaa YEL-yrittäjätoimintaa. Kun hän tämän jälkeen tekee vanhuuseläkehakemuksen, eläkehakemuksen käsittelee ja eläkkeen myöntää muu eläkelaitos kuin Maatalousyrittäjien eläkelaitos;
- työsuhteeseen tai yrittäjätoimintaan liittyvä eläkeikä on ollut alempi kuin 65 vuotta ja vakuutettu on vanhuuseläkkeelle siirryttyään mennyt uuteen työeläkelakien alaiseen suhteeseen. Kun hän hakee eläkettä, eläkehakemus saattaa tulla muun kuin eläkettä maksavan eläkelaitoksen käsiteltäväksi;
- eläkeiän täyttävä vakuutettu toimii samanaikaisesti yrittäjänä ja on TEL:n alaisessa työsuhteessa taikka on niinikään samanaikaisesti kahdessa tai useammassa TEL-työsuhteessa. Jos hänen hakiessaan eläkettä TEL-työsuhte edelleen jatkuu, sen perusteella ei voida myöntää eläkettä. TEL-eläkettä on haettava myöhemmin eri hakemuksella, jolloin

hakemuksen saattaa joutua käsittelemään muu kuin eläkettä jo maksava eläkelaitos.

Edellä olevassa esimerkkiluettelossa on pyritty kartoittamaan kaikki ne tilanteet, joissa työeläkettä (perhe-eläkettä lukuunottamatta) voidaan samanaikaisesti suorittaa kahdesta eri eläkelaitoksesta. Erityisesti on korostettava sitä, että tällaista tilannetta ei saata syntyä työkyvyttömyyseläkehakemuksen käsittelyn yhteydessä. Vaikka työkyvyttömyyseläkkeen hakija olisi kahdessa rinnakkaisessa työsuhteessa tai yrittäjätoiminnassa ja työsuhteessa, eläkehakemuksen ratkaisee ja eläkkeen maksamisesta huolehtii vain yksi eläkelaitos.

TEA 12 §:n 3 momenttiin otettua uutta määräystä ei ole tarkoitettu sovellettavaksi sellaisissa tapauksissa, joissa eläkkeensaajalle suoritetaan sekä perhe-eläkettä että omaan työhön perustuvaa työeläkettä tai perhe-eläkettä kahden edunjättäjän jälkeen.

4.4. LUEL- ja SPV-eläkettä koskevan hakemuksen vireilletulo

MYEA 10 §:n mukaan SPV-eläkettä koskeva hakemus on toimitettava määrätulle maatalousviranomaiselle tai Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle taikka eläkelaitoksen asiamiehelle. Eläkehakemus ei näin ollen tule vireille silloin, kun se annetaan muulle työeläkelaitokselle tai Eläketurvakeskukselle taikka näiden valtuuttamalle asiamiehelle. Jos kuitenkin eläkelaitoksille saapuisi postitse SPV-eläkehakemuksia, ne on syytä ohjata Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle. Jos eläkkeenhakija itse tai asiamiehen välityksellä jättää eläkehakemuksensa muulle eläkelaitokselle kuin Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle, asianomaiselle on selostettava, että hakemus ei näin tule vireille ja hänet on ohjattava asianomaiseen eläkehakemuksen vastaanottoipaikkaan.

Mitä edellä on sanottu, pätee myös soveltuvin osin LUEL-eläkettä koskevaan hakemukseen.

5. Asetusten muut muutokset

=====

Edellä selostettujen asetusten muutosten lisäksi on muutettu MYEA 13 §:n 1 momenttia ja 23 §:n 1 momenttia sekä maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesääntöä. MYEA 13 §:n 1 momentin mukaan maksamatta olevia vakuutusmaksuja ei voida periä sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosasta. MYEA 23 §:n 1 momentin muutos koskee sukupolvenvaihdoseläkettä haettaessa täytettävän lomakkeen kaavan vahvistamista. Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön muutokset johtuvat pääasiassa siitä, että eläkelaitoksen hallintoelimiin tulee maa- ja metsätalousministeriön edustus sekä että eläkelaitoksen tehtäviin kuuluu vastedes LUEL-eläkeasioiden hoitaminen.

6. Sukupolvenvaihdos- ja luopumiseläkelakien vaikutus tietoliikenteeseen

=====

6.1. MYEL-vakuutuksia koskevat ilmoitukset

Henkilön siirtyessä SPV- tai LUEL-eläkkeelle päättyy yleensä MYEL-toiminta: Tällöin tehdään MYEL-vakuutuksista päättymisilmoitus, jossa käytetään seuraavia uusia päättymistunnuksia:

6 = MYEL-jakso on päättynyt LUEL-eläkkeelle siirtymisen johdosta,

7 = MYEL-jakso on päättynyt SPV-eläkkeelle siirtymisen johdosta.

SPV-eläkeajalta karttuvasta eläkeoikeudesta ilmoitetaan samalla tavalla kuin työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkeajalta karttuvasta eläkeoikeudesta käyttäen jakson tunnusta 7.

6.2. Työsuhderekisteriote

SPV- ja LUEL-eläkelait vaikuttavat työsuhderekisteriotteelle vain siten, että MYEL-vakuutusten kohdalla otteella voivat esiintyä edellä mainitut uudet päättymistunnukset 6 ja 7.

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 1974.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 15 §, sellaisena kuin se on 23 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (830/70), ja *lisätään* lakiin uusi 6 a, 6 b, 6 c, 6 d, 6 e, 6 f ja 6 g § seuraavasti:

6 a §.

Maatalousyrittäjällä, joka luovuttaa jatkamiskelpoiseksi katsottavan viljelmänsä 6 b §:ssä tarkoitetulle luovutuksensaajalle ja pysyvästi lopettaa maatalouden harjoittamisen, on oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä edellyttäen:

1) että hän vähintään viiden vuoden ajan välittömästi ennen luovutusta on viljelmällä asuen harjoittanut maatilataloutta 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla ja sanotun ajan saanut pääasiallisen toimeentulonsa tässä laissa tarkoitetusta yrittäjätoiminnasta;

2) että hän luovutuksen tapahtuessa on täyttänyt 60 mutta ei 65 vuotta eikä saa kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai tämän lain mukaista täyttä työkyvyttömyyseläkettä; ja

3) että hän on luovuttanut viljelmän vuoden 1973 jälkeen mutta ennen vuotta 1977.

Maatalousyrittäjän aviopuolisolla, joka täyttää muut 1 momentissa mainitut eläkkeen saamisen edellytykset, on oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä, vaikka hänellä ei ole omistus-oikeutta luovutettavaan viljelmään.

Sukupolvenvaihdoseläkettä voidaan myöntää maatalousyrittäjälle, joka ei täytä 1 momentin 1 kohdassa säädettyä viljelmällä asumista koskevaa edellytystä, jos siihen on erityisiä syitä.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa säädetyn 60 vuoden ikärajoituksen estämättä on sellaisella naispuolisella maatalousyrittäjällä oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä, joka luovutuksen tapahtuessa on täyttänyt 55 vuotta ja on saanut pääasiallisen toimeentulonsa tässä laissa tarkoitetusta yrittäjätoiminnasta.

6 b §.

Jatkamiskelpoiseksi katsotaan sellainen viljelmä, jonka säilyttämistä maataloustuotannossa on pidettävä tarkoituksenmukaisena ja josta luovutuksensaajan perheineen voidaan arvioida saavan toimeentulonsa. Milloin seudun yhdyskuntarakenteen tai väestön säilyttäminen taikka niihin verrattavat muut erityiset syyt sitä edellyttävät, voidaan jatkamiskelpoisena pitää myös sellaista viljelmää, josta luovutuksensaaja perheineen voi saada pääasiallisen toimeentulonsa. Jos maatalousyrittäjä on maatilatalouden ohella harjoittanut muutakin tässä laissa tarkoitettua yrittäjätoimintaa, voidaan viljelmän jatkamiskelpoisuutta ratkaistaessa asettaa edellytykseksi, että maatalousyrittäjä luopuu myös tästä yrittäjätoiminnasta luovutuksensaajan hyväksi. Asetuksella säädetään tarkemmin, millaisin perustein ratkaistaan viljelmän jatkamiskelpoisuus.

Sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että viljelmä luovutetaan kokonaisuudessaan luovutuksensaajalle. Luovuttajalla on kuitenkin oikeus pidättää siitä omistukseensa asuntotontiksi soveltuva alue. Sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei viljelmästä ole 19 päivän lokakuuta 1973 jälkeen luovutettu niin olennaista osaa, että luovutusta olisi pidettävä tilanpirstomisena.

Luovutuksensaajan tulee olla maatalousyrittäjän tai hänen aviopuolisonsa tahi näiden veljen tai sisaren lapsi taikka tällaisen lapsen jälkeläinen tai aviopuoliso. Lapsena pidetään myös avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, joka on laillisesti tunnustettu tai jolla on tunnustetun lapsen asema, sekä ottolasta ja kasvattilasta.

Lisäksi luovutuksensaajalta edellytetään, että hänet voidaan ikänsä, ammattitaitonsa ja muiden ominaisuuksiensa puolesta katsoa sopivaksi harjoittamaan maatilataloutta viljelmällä ja ettei hänen tukemistaan ole pidettävä hänen taloudellisen asemansa ja olosuhteittensa takia ilmeisen epätarkoituksenmukaisena.

6 c §.

Sukupolvenvaihdoseläkkeenä maksetaan perusmäärä ja lisäosa. Eläkkeen perusmäärä on yhtä suuri kuin se tämän lain mukainen työkyvyttömyyseläke, joka maatalousyrittäjälle olisi myönnetty, jos hänellä viljelmän hallinnan siirtymishetkellä olisi ollut oikeus täyden työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen. Perusmäärän suuruutta määrättäessä ei kuitenkaan oteta huomioon sellaista oikeutta eläkkeeseen, joka perustuu maatalousyrittäjän työ- tai virkasuhteeseen taikka muuhun kuin tässä laissa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan. Eläkkeen lisäosa on yhtä suuri kuin työntekijäin eläkelain 8 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu kansaneläkettä vastaava määrä sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamishetkellä. Jos kuitenkin myös maatalousyrittäjän aviopuolisolla on oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkettä, alennetaan lisäosan määrää 12 prosentilla.

Siltä ajalta, jolta sukupolvenvaihdoseläkettä maksetaan, ei sen saajalla ole oikeutta saada muuta eläkettä tässä laissa tarkoitetun yrittäjätoimintansa perusteella. Määrättäessä perheläkkeen suuruutta sukupolvenvaihdoseläkkeen saajan jälkeen katsotaan kuitenkin, että edunjättäjällä oli kuolinhetkellään tässä laissa tarkoitetun yrittäjätoimintansa perusteella oikeus saada sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärän suuruista täyttä työkyvyttömyyseläkettä.

Jos osaeläkkeenä myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen saajalle myönnetään sukupolvenvaihdoseläke, lakkautetaan työkyvyttömyyseläke lähinnä seuraavasta mahdollisesta eräänymispäivästä siltä osin kuin eläke perustuu tässä laissa tarkoitettuun yrittäjätoimintaan. Ne lakkautettavan työkyvyttömyyseläkkeen erät, jotka on maksettu sukupolvenvaihdoseläkkeen alkamisen jälkeen, katsotaan sukupolvenvaihdoseläkkeen osasuorituksiksi.

Sukupolvenvaihdoseläkettä ei pidetä sellaisena eläkkeenä, jonka saaminen estää eläkeoikeuden syntymisen työ- tai virkasuhteeseen taikka muun kuin tässä laissa tarkoitetun yrittäjätoiminnan perusteella.

Mitä työntekijän eläkelain 7 c, 8 ja 8 a §:ssä on säädetty, on sovellettava eläkkeen perusmäärään, mutta ei sen lisäosaan.

Sukupolvenvaihdoseläkkeen perusmäärästä ja sukupolvenvaihdoseläkkeen saajasta on jäljempänä säädettyin poikkeuksin muutoin soveltuvin osin voimassa, mitä työkyvyttömyyseläkkeestä ja sen saajasta on säädetty.

6 d §.

Sukupolvenvaihdoseläkettä suoritetaan viljelmän hallinnan siirtymistä seuraavan kuukauden alusta, ei kuitenkaan takautuvasti pitemmältä ajalta kuin eläkkeen hakemista seuraavaa kuukautta edeltäneen vuoden ajalta. Eläkkeensaajan täyttäessä 65 vuotta lakkaa sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosa ja perusmäärä muuttuu vanhuuseläkkeeksi.

Sukupolvenvaihdoseläkettä on eläkkeen lisäosan osalta pidettävä sairausvakuutuslain 27 §:ssä tarkoitettuna päivärahan suuruuteen vaikuttavana korvauksena. Myönnettäessä sukupolvenvaihdoseläkettä takautuvasti suoritetaan, jos maatalousyrittäjälle on samalta ajalta maksettu päivärahaa sairausvakuutuslain nojalla, päivärahaa vastaava osa sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosasta sairausvakuutusrahastolle.

Jos sukupolvenvaihdoseläkkeen saajalle myönnetään kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke, vähennetään sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosasta sanotun kansaneläkkeen määrä sellaisena kuin se on kansaneläkkeen alkaessa. Vähennys suoritetaan lähinnä seuraavasta mahdollisesta eräänymispäivästä sen jälkeen, kun ilmoitus kansaneläkkeen myöntämisestä on saapunut eläkelaitokselle. Jos sukupolvenvaihdoseläkkeen saajalle myönnetty kansaneläke lakkaa, poistetaan kansaneläkkeen vuoksi lisäosasta tehty vähennys kansaneläkkeen lakkaamista seuraavan kuukauden alusta.

Jos sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosa on maksettu 6 c §:n 1 momentin viimeisen virkkeen mukaisesti alennettuna ja eläkkeensaajan aviopuoliso kuolee, poistetaan lisäosasta tehty alennus puolison kuolemaa seuraavan kuukauden alusta.

Jos sukupolvenvaihdoseläkkeen saaja ryhtyy harjoittamaan maataloutta 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla, lakkautetaan eläke.

6 e §.

Maatilahallituksen on annettava eläkelaitokselle lausuntonsa siitä,

1) onko 6 a §:ssä tarkoitettu sitoumus jatkettava jatkamiskelpoisena;

2) täyttääkö luovutuksensaaja 6 e §:n 3 momentin viimeisessä virallisesti todistettuja edellytykset; ja

3) ovatko muutkin 6 a ja 6 b §:ssä mainitut sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen edellytykset olemassa.

Eläkelaitoksella ei ole oikeutta poikata määräyksissään maatilahallituksen maatalouden lausunnosta siltä osin kuin se on perustettu lain 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti.

Tämän lain mukaan maatalouden tutkimuslaitosten tehtävien hoitaminen ja tutkimuslaitosten maakunnassa säädettiin asetuksella.

6 f §.

Jollei sukupolvenvaihdoseläkkeen hakijalla vuoden kuluessa viljelmän luovutuksen tekemisestä, on oikeus eläkkeen hakemiseen. Erityisestä syystä voidaan eläkkeen hakemista myöntää myöhästyneenkään hakijalle perusteella.

Haettaessa sukupolvenvaihdoseläkkeen hakemiseen eläkehakemukseen liitettävä on luovutuksen tekemisen sitoumus, jossa hän velvoittautuu luovutuksen myönnetään, pitämään luovutuksen tekemisen omistuksessaan ja harjoittamassa maataloutta vähintään viiden vuoden ajan luovutuksen alkamisesta lukien.

Jollei luovutuksensaaja täytä 6 a §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumustaan eikä 6 e §:n 3 momentissa määrätystä sitoumustaan, voidaan luovutuksensaaja korvotonta eläkelaitokselle sukupolvenvaihdoseläkkeen pääoma-arvo, joka määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti. Erityisestä syystä eläkelaitos voi lausua, että eläkkeen pääoma-arvo on luovutuksen tekemisen kokonaan luovutuksensaajalle luovutuksen tekemisen jälkeen.

6 g §.

Sukupolvenvaihdoseläkettä koskeva hakemus on hylätty sillä perusteella ja eläke myöntää ehdollisena, jos hakijalla maataloutta viljelmän luovutusta koskeva kauppa- tai muun luovutuskirjan luonnosta, jonka eläkkeen hakija ja luovutuksensaaja ovat allekirjoittaneet. Eläkkeen suorittamisen edellytyksenä on kuitenkin, että kauppa tai muu luovutus tapahtuu luonnoksessa mainituin ehdoin ja että eläkelaitokselle toimitetaan luovutusmaksu tai sen virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös.

Eläkelaitoksen 1 momentissa tarkoitettu ehdollinen päätös annetaan, jos luonnosta vastaava luovutusmaksu tai sen jäljennös ei ole toimitettu eläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa luovutuksen tekemisestä.

Määrätyksessä eläkettä tämän pykälän sääntöjen nojalla pidetään eläkkeen suuruuden mukaisena, jolloin eläkkeen alkamisajankohdaksi on määrätty kuukauden alkua, jonka aikataulu on ehdollinen päätös annetaan.

15 §.

Eläkelaitos 1 §:n 5 momentissa ja 4 §:ssä tarkoitettujen eläkeruvakeskuksen päätöksiin sekä 6 e §:n 3 momentissa ja 8 §:n 6 momentissa tarkoitettujen eläkelaitoksen päätöksiin saa hakea muutosta ja päätöksen poistamista siten kuin 6 e §:ssä eläkeläisissä on säädetty.

Eläkelaitoksen päätös on hylätty sillä perusteella, että 6 e §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdassa määrättyjä edellytyksiä ei ole olemassa, ei hakijalleen saa hakea muutosta. Muutosta ei myöskään saa hakea 6 e §:ssä tarkoitettuun lausuntoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivästä tammikuuta 1974 päivien.

Helsingissä 15 päivänä tammikuuta 1974.

Maatalouden tutkimuslaitoksen johtaja Matti Luoma

Luopumiseläkelaki.

Annettu Helsingissä 4 päivänä tammikuuta 1974.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Maatilan tai sen osan omistajalle, joka maatalouden rakenteen parantamiseksi luopuu tässä laissa säädetyllä tavalla pysyvästi maatalouden harjoittamisesta, voidaan maksaa luopumiseläkettä sen mukaan kuin jäljempänä säädetään. Luopumiseläkettä voidaan maksaa myös eläkkeeseen oikeutetun omistajan aviopuolisolle, joka pysyvästi luopuu maatalouden harjoittamisesta. Edellä tarkoitettuja henkilöitä nimitetään tässä laissa *luopujiksi*.

Luopumisen katsotaan tapahtuneen maatalouden rakenteen parantamiseksi, jos se edistää tarkoituksenmukaisten maatilojen muodostumista tai sen seurauksena on laadultaan tai sijainniltaan huonon pellon poistuminen maataloustuotannosta.

2 §.

Eläkkeen saamisen edellytyksenä on:

1) että luopuja ainakin viiden vuoden ajan välittömästi ennen luopumista on maatilalla asuen harjoittanut maatilataloutta vähintään yhden hehtaarin peltoa käsittävällä tilalla;

2) että luopujan tai luopujina olevien aviopuolisoiden muusta kuin maatilataloudesta saamiensa tulojen ei voida katsoa huomattavasti ylittäneen määrää, jota voidaan pitää tavanomaisena viljelijän sivutulona luopumistoimenpiteiden kohteena olevaa maatilaa vastaavissa maatalousyrityksissä;

3) että luopuja on luopumisen tapahtuessa täyttänyt 55 vuotta, kuitenkin niin, että sanot-

tua ikärajaa ei sovelleta naispuoliseen luopujaan, jonka aviopuoliso on luopumiseläkkeeseen oikeutettu; ja

4) että luopuminen on tapahtunut 1 päivän tammikuuta 1974 ja 31 päivän joulukuuta 1976 välisenä aikana.

Jos maatilan peltoalasta on tehty pellon käytön rajoittamisesta annetussa laissa (216/69) tarkoitettu pellonvaraus sopimus, katsotaan luopujan 1 momentin 1 kohdan säännöstä sovellettaessa jatkaneen maatilatalouden harjoittamista ja tilalla asumista myös sen ajan, jonka pellonvaraus sopimus on ollut voimassa. Maatilalla asuminen koskevasta vaatimuksesta voidaan luopua, jos siihen on erityisiä syitä.

3 §.

Luopujalla ei ole oikeutta luopumiseläkkeeseen, jos hänelle tai hänen aviopuolisolleen on myönnetty luopumiskorvauksesta annetun lain (19/74) mukainen luopumiskorvaus tai maatalousyrittäjien eläkelain 6 a §:ssä (/) tarkoitettu sukupolvenvaihdoseläke taikka jos sanotulla henkilöllä on vireillä luopumiskorvauksen tai sukupolvenvaihdoseläkkeen saamista tarkoittava hakemus.

4 §.

Luopuja on oikeutettu eläkkeeseen vain, jos luopumistoimenpiteiden kohteena oleva maatalousmaata ja sanottuun maatalousmaahan sisältyy vähintään yksi hehtaari maataloustuotantoon käytettyä peltoa.

Jos luopujalla tai luopujina olevilla aviopuolisoilla on omistuksessaan kaksi tai useampia maatiloja, on luopumiseläkkeen saamisen edellytyksenä, että maatalouden harjoittamisesta luovutaan tässä laissa tarkoitettuun tavoin kaikilla näillä tiloilla. Vaikka luopuja omistaa vain osan maatilasta, on eläkkeen saamisen edellytyksenä, ellei maatilaa ole viljelty sovintojaon perusteella, että luopumistoimenpiteet kohdistetaan koko maatilaan.

Milloin luopuja omistaa osuuden sellaisesta maatilasta, jolla hän ei harjoita yrittäjänä maataloutta, on hänen luovuttava sanotusta osuudesta saadakseen luopumiseläkkeen muuhun maatilaan kohdistuneiden luopumistoimenpiteidensä perusteella.

5 §.

Tässä laissa tarkoitettu maatalousmaa määritellään ja sen pinta-ala lasketaan soveltuvin osin samojen perusteiden mukaan, jotka on säädetty maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 2 §:n 2 momentissa ja 20 §:ssä sekä niiden nojalla annetuissa säännöksissä.

Maatalousmaana ei oteta huomioon aluetta, joka on hankittu tai muutoin kuin perintönä saatu 19 päivän lokakuuta 1973 jälkeen.

6 §.

Maatilan omistajan katsotaan luopuneen tässä laissa tarkoitettuun tavoin maatalouden harjoittamisesta, jos hän luovuttaa maatilansa maatilahallitukselle tai lisäalueeksi yksityiselle viljelijälle.

Niin ikään katsotaan maatilan omistajan luopuneen tässä laissa tarkoitettuun tavoin maatalouden harjoittamisesta, jos hän

1) luovuttaa maatilansa pellon edellä 1 momentissa mainitulle luovutuksensaajalle ja antaa samalla sitoumuksen siitä, että hän ei luovuta tilansa metsämaata muutoin kuin maatilahallitukselle, kunnalle tai lisäalueeksi yksityiselle viljelijälle; tai

2) antaa sitoumuksen siitä, että hän kolmen vuoden kuluessa sitoumuksen antamisesta metsittää tilastaan sellaisen pellon, jolla ei ole taroituksenmukaista käyttöä peltolisäalueena (*metsityssitoumus*), luovuttaa muun pellon edellä 1 momentissa mainitulle luovutuksensaajalle ja samalla sitoutuu olemaan luovuttamatta tilansa metsämaata muutoin kuin maatilahallitukselle, kunnalle tai lisäalueeksi yksityiselle viljelijälle.

Milloin eläkkeen saaja tulee luopumisen jälkeen maatilan omistajaksi on hänen, mikäli maa-

tilan osalta on ollut voimassa 2 momentissa tarkoitettu sitoumus, annettava omalta osaltaan vastaava sitoumus uhalla, että luopumiseläke muutoin lakkautetaan.

Maatilan omistajalla on oikeus luopuessaan jättää maatilastaan omistukseensa tai hallintaansa talouskeskuksen käsittävä alue sekä puutarha- ja peltoalue omassa taloudessa tarvittavien perunoiden sekä puutarha- ja kasvitarhatuotteiden viljelemistä varten. Niin ikään hän voi pidättää itselleen ja perheensä jäsenille oikeuden asua luovutetulla maatilalla sijaitsevassa asuinrakennuksessa sekä oikeuden käyttää muitakin tilalla olevia rakennuksia.

7 §.

Tätä lakia sovellettaessa katsotaan luopumisen tapahtuneen sinä ajankohtana, jona luovutuskirja on allekirjoitettu tai, jos kysymyksessä on metsitys, kun metsityssitoumus on asetuksella säädettävällä tavalla annettu asianomaisen maatalouspiirin maataloustoimistolle.

Oikeutta luopumiseläkkeeseen ei ole, jos luopuja on 19 päivän lokakuuta 1973 jälkeen muutoin kuin maatilahallitukselle tai lisäalueeksi yksityiselle viljelijälle luovuttanut maatilastaan niin olennaisen osan, että luovutusta on pidettävä tilan pirstomisenä.

8 §.

Luopumiseläkkeenä maksetaan *täyttä luopumiseläketä* tai *vähennettyä luopumiseläketä*. Vähennettyä luopumiseläketä suoritetaan luopujalle, joka on täyttänyt 65 vuotta tai joka saa sairausvakuutuslain (364/63) mukaista joko toistaiseksi tai vähintään kahdeksi kuukaudeksi kerrallaan myönnettyä päivärahaa taikka kansaneläkelain (347/56) mukaista työkyvyttömyys- tai työttömyyseläketä.

Täysi luopumiseläke muutetaan vähennetyksi luopumiseläkkeeksi sen kuukauden alusta lukien, joka ensiksi alkaa eläkkeen saajan täytettyä 65 vuotta. Milloin luopumiseläkkeen saajalle myönnetään 1 momentissa tarkoitettu sairausvakuutuslain mukainen päiväraha taikka kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke, suoritetaan muutos lähinnä seuraavasta mahdollisesta eläkkeen erääntymispäivästä sen jälkeen kun ilmoitus päivärahan tai kansaneläkkeen myöntämisestä saapui luopumiseläketä maksavalle laitokselle.

Jos luopumiseläkkeen saajalle myönnetty 1 momentissa tarkoitettu sairausvakuutuslain mukainen päiväraha taikka kansaneläkelain mu-

kainen työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke lakkaa, muutetaan vähennetty luopumiseläke hakemuksesta täydeksi luopumiseläkkeeksi pöytävarahan tai kansaneläkkeen lakkaamista seuraavan kuukauden alusta lukien, ei kuitenkaan takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

9 §.

Täyden luopumiseläkkeen määrä kuukaudessa on 80 markkaa luovutetun tai metsitetyn maatalousmaan hehtaaria kohden 5 hehtaarilta sekä sen jälkeen 18 markkaa hehtaarilta, yhteensä kuitenkin enintään 15 hehtaarilta. Maatalousmaan hehtaareja tällöin laskettaessa otetaan huomioon ne osat maatilasta, jotka on luovutettu 6 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tavoin, tai joista on tehty metsityssitoumus.

Milloin luopumiseläkkeen saajia on kaksi tai useampia, määrätään heille yhteinen luopumiseläke, joka on määrältään 50 prosenttia suurempi kuin 1 momentin mukainen eläke, jos eläkkeen saajia on kaksi, ja 100 prosenttia suurempi, jos heitä on kolme tai useampia. Yhteinen luopumiseläke jaetaan, jollei erityistä syytä muuhun ole, tasan sen saajien kesken.

Jos osan maatilasta omistaa henkilö, joka ei saa luopumiseläkettä ja joka ei ole luopumiseläkkeen saajan aviopuoliso, jätetään hänen omistamaansa osuutta vastaava maatalousmaan ala huomioon ottamatta luopumiseläkettä määrätessä.

10 §.

Vähennetyn luopumiseläkkeen määrä lasketaan siten, että eläkkeen saajan täydestä luopumiseläkkeestä vähennetään:

1) sen maatalousyrittäjien eläkelain mukaisen eläkkeen määrä, johon eläkkeen saaja on oikeutettu luopumista edeltäneen maatalousyrittäjätoimintansa perusteella ottamatta kuitenkaan huomioon eläkkeen määrän työntekijäin eläkelain (395/61) 7 c §:n mukaista korotusta ja 8 §:n mukaista vähennystä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 9 §:n 2 momentin mukaista muutosta; ja

2) määrä, joka on yhtä suuri kuin lapsettoman yksinäisen henkilön tai, jos eläkkeen saajan aviopuoliso on myös oikeutettu saamaan luopumiseläkettä, lapsettoman aviopuolison kansaneläkkeen perusosan ja täysimääräisen tukiosan yhteenlaskettu määrä kansaneläkelain 27 §:ssä tarkoitettussa kolmannessa kuntaryhmässä.

Vähennettyä luopumiseläkettä laskettaessa otetaan 1 momentissa tarkoitettut eläkkeen määrät huomioon sellaisina kuin ne ovat luopumiseläkkeen alkaessa.

Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, on vähennetyn luopumiseläkkeen määrä aina vähintään 74 markkaa kuukaudessa.

11 §.

Luopumiseläkkeen saaja, jonka eläke alkaa ennen kuin hän on täyttänyt 65 vuotta, on velvollinen osallistumaan luopumiseläkkeensä kustantamiseen suorittamalla kertamaksuna markkamäärän, joka saadaan kertomalla luopumiseläkkeen perusvakuutusmaksu niiden täysien vuosien määrällä, jotka ovat jäljellä luopumiseläkkeen alkamisesta siihen ajankohtaan, jolloin eläkkeen saaja täyttää 66 vuotta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu perusvakuutusmaksu on 25 markkaa jokaista luopumiseläkettä laskettaessa huomioon otettavaa täyttä maatalousmaan hehtaaria kohden. Milloin 1 momentissa tarkoitettuja eläkkeen saajia on kaksi tai useampia, määrätään heille ensin yhteinen perusvakuutusmaksu, joka on edellä tarkoitettua hehtaaria kohden 37,50 markkaa, jos eläkkeen saajia on kaksi, ja 50 markkaa, jos heitä on kolme tai useampia. Eläkkeen saajien osuudet yhteisestä perusvakuutusmaksusta määrätään jakamalla maksu heidän luopumiseläkkeittensä suhteessa.

Vakuutusmaksu on maksettava ennen kuin luopumiseläkkeen suorittaminen alkaa. Milloin eläkkeen hakija on todettu maksukyvyttömäksi, voidaan vakuutusmaksu vähentää luopumiseläkkeestä siten kuin maatalousyrittäjien eläkelain 12 §:n 4 momentissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä on säädetty.

Jos vakuutusmaksua ei ole suoritettu tai selvitystä maksukyvyttömyydestä toimitettu eläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa siitä kun eläkepääätös annettiin, raukeaa eläkepääätös.

12 §.

Luopumiseläkettä on haettava vuoden kuluessa luopumisen tapahtumisesta uhalla, että oikeus eläkkeen saamiseen on muuten menetetty. Erityisestä syystä voidaan eläke kuitenkin myöntää myöhästyneenkin hakemuksen perusteella.

Luopumiseläke myönnetään sen kuukauden alusta, joka ensiksi seuraa sen jälkeen, kun maatilalla tai sen osan hallinta luovutuskirjan ehtojen mukaisesti siirtyi luopujalta tai, jos kysy-

myksessä on metsitys, kun hän metsityssitoumuksen mukaisesti lakkasi viljelemästä metsitettävistä peltojaan. Luopumiseläkettä ei kuitenkaan myönnetä takautuvasti kuutta kuukautta pitemmältä ajalta ennen eläkkeen hakemista seuraavan kuukauden alkua.

Luopumiseläkettä maksetaan eläkkeen saajan kuolemaa seuraavan kalenterikuukauden alkuun.

Milloin luopuja ryhtyy harjoittamaan maataloustuotantoa suuremmissa laajuudessa kuin 6 §:n 4 momentissa on säädetty tai jos 6 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettua sitoumusta ei ole noudatettu, lakkautetaan luopumiseläke, ellei erityistä syytä sen edelleen maksamiseen ole olemassa.

13 §.

Tässä laissa säädetty markkamäärät ja luopumiseläkkeet tarkistetaan kunkin kalenterivuoden alusta elinkustannusindeksin muutoksia vastaavasti siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

14 §.

Tämän lain täytäntöönpanosta huolehtivat maatilahallitus, maatalouspiirien maataloustoimistot ja kunnalliset maatalouslautakunnat sekä maatalousyrittäjien eläkelaisissa tarkoitettu maatalousyrittäjien eläkelaitos, jota jäljempänä sanotaan eläkelaitokseksi.

Ahvenanmaan maakunnassa huolehtii maatilahallitukselle ja maatalouspiirien maataloustoimistoille tässä laissa säädettyistä tehtävistä Ahvenanmaan maakuntahallitus, ellei joidenkin tehtävien osalta asetuksella toisin säädetä.

15 §.

Luopumiseläkettä haetaan vahvistetulla lomakkeella ja hakemukseen on liitettävä eläkelaitoksen määräämä selvitys. Hakemus liitteenä on toimitettava sen maatalouspiirin maataloustoimistoon, jonka toimialueella luopumistoimenpiteiden kohteena oleva maatila sijaitsee.

Maataloustoimiston on toimitettava eläkehakemus oman lausuntonsa ohella maatilahallitukselle, jonka tulee antaa eläkelaitokselle lausuntonsa siitä, ovatko luopumiseläkkeen saamisen edellytykset olemassa.

16 §.

Eläkehakemuksen ratkaisemisesta sekä muista eläkkeen määräämiseen ja maksatukseen liittyvistä tehtävistä huolehtii eläkelaitos. Eläkelaitoksella ei ole oikeutta poiketa ratkaisussaan 15 §:n

2 momentissa mainitusta lausunnosta siltä osin kuin se koskee 1 §:n 2 momentissa, 6 §:ssä tai 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuja luopumiseläkkeen saamisen edellytyksiä.

Eläkepäätöksessä on vahvistettava, paitsi täyden luopumiseläkkeen, myös vähennetyn luopumiseläkkeen määrä.

Maataloustoimiston ja maatalouslautakunnan asiana on valvoa, että luopuja täyttää 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettut sitoumuksensa.

17 §.

Eläkehakemus voidaan käsitellä ja eläke myöntää ennen luopumista ehdollisena. Jos kysymyksessä on maatilalla tai sen osan luovutus, pidetään tällöin perusteena luovutusta koskevaa maatilahallituksen ostotarjousta tai luonnosta luovutuskirjaksi, jonka eläkkeen hakija ja luovutuksensaaja ovat allekirjoittaneet. Eläkkeen suorittamisen edellytyksenä on, että ostotarjouksen tai luonnoksen mukainen luovutuskirja, metsityssitoumus tai niiden virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös toimitetaan eläkelaitokselle.

Jos luovutuskirjaa, metsityssitoumusta tai niiden jäljennöstä ei ole toimitettu eläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun ehdollinen eläkepäätös annettiin, raukeaa sanottu päätös.

Milloin luopumiseläke myönnetään ehdollisena, pidetään eläkkeen alkamisajankohtana 10 §:n 2 momentin ja 11 §:n 1 momentin säännöksiä sovellettaessa sen kalenterikuukauden alkua, jonka aikana ehdollinen eläkepäätös annetaan.

18 §.

Maatilahallitus voi ostaa maatilatalouden kehittämisrahaston varoilla tässä laissa tarkoitettuja tiloja ja alueita maankäyttölainsäädännön mukaan lisäalueina käytettäväksi.

Niin ikään maatilahallitus voi ostaa maatilatalouden kehittämisrahaston varoilla sellaisia tiloja ja alueita, jotka eivät sovellu maankäyttölainsäädännön mukaisiin tarkoituksiin käytettäväksi. Sanotunlaisten tilojen ja alueiden myöhemässä käytössä on soveltuvin osin noudatettava, mitä luopumiskorvauksesta annetun lain 13, 14 ja 15 §:ssä on säädetty. Määrättäessä sakkokorkoa luopumiskorvauksesta annetun lain 14 §:n 2 momentin nojalla pidetään sakkokoron ylärajana sen luopumiseläkkeen pääoma-arvoa, mikä olisi voitu määrätä aluetta, jonka osalta ehtoja on rikottu, vastaavien maatalousmaan hehtaarien perusteella.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu eläkkeen pääoma-arvo määrätään sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamien perusteiden mukaan.

19 §.

Mikäli maatila tai sen osa luovutetaan lisäalueeksi yksityiselle viljelijälle, voi maatilahallitus määrätä luovutuskirjaan otettavaksi ehdon, että tilan pelto tai sen osa on metsitettävä määräajassa.

Milloin 1 momentissa tarkoitettua kaupan rahoittamiseksi myönnetään luottoa maankäyttölainsäädännön tai maatalouden perusluotosta annetun lain (156/65) nojalla, on velkakirjaan otettava ehto, että laina on, ellei erityisiä syitä muuhun menettelyyn ole, irtisanottava heti takaisin maksettavaksi, mikäli metsitettäväksi tarkoitettua peltoa ei ole määräajassa metsitetty tai sitä on ryhdytty käyttämään maataloustuotantoon.

20 §.

Valtioneuvoston tulee, ottaen huomioon maataloustuotteiden ylituotannossa vallitseva tilanne ja muut asiaan vaikuttavat seikat, antaa kutakin kalenterivuotta varten tarkemmat ohjeet siitä, kummalle 1 §:n 2 momentissa mainituista tarkoituspäätöksistä on annettava pääpaino ja miten ne muutoin on otettava tätä lakia sovellettaessa huomioon. Valtioneuvosto voi asettaa muitakin kuin tässä laissa säädettyjä luovutuksensaajaa ja luopumisen kohteena olevan tilan vastaista käyttöä koskevia ehtoja ja rajoituksia.

Niin ikään voi valtioneuvosto, ottaen huomioon mitä 1 momentissa on säädetty, antaa maatilahallitukselle yleisiä ohjeita 18 §:n 1 ja 2 momentin soveltamisesta.

21 §.

Tässä laissa tarkoitettulla luopujalla on oikeus sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamien ehdoin ja maksuin järjestää itselleen eläketurva, joka on tämän lain edellyttämää luopumiseläketurvaa parempi ja jonka ehdot ja maksut on vahvistettava soveltuvin osin samoiksi kuin maatalousyrittäjien eläkelain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettua lisäeläketurvan ehdot ja maksut.

22 §.

Luopumiseläkkeistä aiheutuneet kustannukset maksetaan valtion varoista siltä osin kuin 11 §:n mukaisesti suoritettujen vakuutusmaksut eivät riitä sanottuihin menoihin. Tämän lain mukaisesta toiminnasta eläkelaitokselle aiheutuneet hallinto-

kulut yhdistetään sen muun toiminnan hallintokuluihin ja korvataan eläkelaitokselle siten kuin maatalousyrittäjien eläkelain mukaisista hallintokuluista on säädetty.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu valtion vastuu ei kuitenkaan koske 21 §:n mukaisia etuuksia eikä niihin liittyviä hallintokuluja.

Valtion tulee, sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään, suorittaa kunakin vuotena eläkelaitokselle ennakkona määrä, joka vastaa 1 momentin mukaan valtion suoritettavaksi arvioitua määrää.

23 §.

Edellä 16 §:n 1 momentissa ja 17 §:ssä tarkoitettuihin eläkelaitoksen päätöksiin saa hakea muutosta ja päätöksen poistamista siten kuin työntekijäin eläkelain on säädetty.

Jos eläkehakemus on hylätty sillä perusteella, että 1 §:n 2 momentissa, 6 §:ssä tai 7 §:n 2 momentissa tarkoitettuja eläkkeen saamisen edellytyksiä ei ole, ei päätökseen saa hakea muutosta.

24 §.

Jollei tästä laista seuraa, on luopumiseläkkeestä soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 16—21 a §:ssä ja 22 §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16—18 §:ssä ja 19 §:n 3 momentissa on säädetty.

Työntekijäin eläkelain 17 §:n 2 momentin säännöksiä sovellettaessa eläketurvakeskus rinnastetaan sanotussa lainkohdassa tarkoitettuun valtion viranomaiseen.

Sen estämättä, mitä työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62), maatalousyrittäjien eläkelain ja yrittäjien eläkelain (468/69) nojalla annetuissa asetuksissa on säädetty eläkelaitosten toimivallasta, huolehtii sanotuissa asetuksissa tarkoitettua eläkehakemuksen ratkaisemisesta, eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä maatalousyrittäjien eläkelaitos, milloin eläkkeen hakija saa eläkettä hakiessaan luopumiseläkettä.

25 §.

Jos luopumisen kohteena olevan maatalon pelloista on voimassa pellon käytön rajoittamisesta annetussa laissa (216/69) tarkoitettu pellonvaraus sopimus, purkautuu sanottu sopimus sinä ajankohtana, josta lähtien luopumiseläke myönnetään, ellei sopimus manitun lain

nojalla ole purettu tai purkautunut jo sanottua aikaisemmin.

Henkilölle, jolle maksetaan luopumiseläkettä, ei suoriteta pellon käytön rajoittamisesta annetun lain 7 a §:ssä tarkoitettua palkkiota, eikä häneen myöskään sovelleta metsänparannuslain (413/67) 6 a §:n säännöksiä.

26 §.

Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

Helsingissä 4 päivänä tammikuuta 1974.

Tasavallan Presidentti
URHO KEKKONEN

27 §.

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1974 lukien.

Maatilahallituksen ja eläkelaitoksen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin lain täytäntöönpanoa varten. Tästä eläkelaitokselle aiheutuneet kulut korvataan valtion varoista.

Lain 22 §:n 3 momentissa tarkoitettu ennakko suoritetaan ensimmäiseltä kalenterivuodelta kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Maa- ja metsätalousministeri *Heimo Linna*

Asetus työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun työntekijäin eläkeasetuksen 12 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (514/71), näin kuuluviksi:

12 §.

Eläkehakemuksen ratkaisee se eläkelaitos, jossa työntekijälle on viimeksi työntekijäin eläkelain alaisen työsuhteen perusteella järjestetty mainitun lain mukaiset vähimmäisehdot täyttävä eläketurva tai, jos on kysymys hautausavustuksesta tai muusta sellaisesta edusta, jota ei edellytetä vähimmäisehdoissa, se eläkelaitos, jossa työntekijälle on järjestetty sanotunlaisen edun käsittävä eläketurva. Jos kuitenkin työntekijälle hänen kuollessaan maksettiin työntekijäin eläkelain mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen. Erikseen säädetään, missä tapauksessa eläkehakemuksen ratkaisee se eläkelaitos, jossa työntekijälle on järjestetty lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukainen eläketurva tai jolta työntekijä eläkettä hakiessaan saa maatalousyrittäjien eläkelain mukaista sukupolvenvaihdos-eläkettä taikka luopumiseläkelain (16/74) mukaista luopumiseläkettä. Eläkelaitos ratkaisee hakemuksen myös siltä osin, kuin kysymyksessä on muussa eläkelaitoksessa järjestetty työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain, maatalous-

yrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukainen eläketurva, sekä huolehtii koko eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä. Muiden eläkelaitosten kustannettavan eläkeosuuden hyvittämisestä säädetään 16 §:ssä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu eläkelaitos voi, jos työntekijä on viimeisen kysymyksessä olevaan eläkkeeseen oikeuttavan, työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisen työsuhteen taikka maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaisen yrittäjätoimintansa perusteella kuulunut toisen eläkelaitoksen piiriin, siirtää eläkehakemuksen ratkaisemisen sekä eläkkeeseen liittyvät eläkelaitoksen muut tehtävät viimeksi mainitulle eläkelaitokselle. Samalla tavoin eläkelaitos voi menetellä, jos työntekijä kuuluu toisen eläkelaitoksen piiriin sen työsuhteen tai yrittäjätoiminnan perusteella, johon sovelletaan työntekijäin eläkelain 6 §:n 3 momenttia tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 §:n 1 momenttia. Samoin edellytyksin eläkelaitos voi eläkehakemuksen ratkaistuaan siirtää eläkkeeseen liittyvät eläkelaitoksen myöhemmät tehtävät toiselle eläkelaitokselle. Niin ikään eläkelaitos voi eläkehakemuksen ratkaistuaan siirtää eläkkeeseen liittyvät

eläkelaitoksen myöhemmät tehtävät toiselle eläkelaitokselle, joka eri päätöksen perusteella maksaa eläkkeensaajalle työntekijään eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijään eläkelain, maatalousyrittäjien eläkelain, yrittä-

jen eläkelain tai luopumiseläkelain mukaista eläkettä.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1974 lukien.

Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Asetus

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 23 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen 13 §, sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (515/71), näin kuuluvaksi:

13 §.

Eläkehakemuksen ratkaisee sekä eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä huolehtii, jollei työntekijä ole eläkelain alaisen viimeisen työsuhteen päättyessä tai sen jälkeen ollut työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa taikka harjoittanut maatalousyrittäjien eläkelain tai yrittäjien eläkelain alaista yrittäjätoimintaa tai jollei työntekijä eläkettä hakiessaan saa maatalousyrittäjien eläkelain mukaista sukupolvenvaihdoseläkettä taikka luopumiseläkelain (16/74) mukaista luopumiseläkettä, se työeläkekassa, jonka piiriin hän on viimeksi kuulunut.

Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Jos kuitenkin työntekijälle hänen kuollessaan maksettiin jonkin edellä sanotun lain mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaista sukupolvenvaihdoseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ja huolehtii edellä mainituista muista tehtävistä. Muutoin noudatetaan, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 12 §:ssä säädetään.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1974 lukien.

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Asetus

maatalousyrittäjien eläkeasetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä *muutetaan* 7 päivänä marraskuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkeasetuksen (667/69) 10, 13 ja 23 § sekä *lisätään* 11 §:ään, sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (516/71), uusi 2 momentti ja asetukseen uusi 6 a ja 6 b § seuraavasti:

6 a §.

Ratkaistaessa maatalousyrittäjän oikeutta sukupolvenvaihdoseläkkeeseen katsotaan viljelmän luovutuksen tapahtuneen sinä ajankohtana, jona luovutuskirja on allekirjoitettu.

6 b §.

Viljelmää pidetään maatalousyrittäjien eläkelain 6 b §:n 1 momentissa tarkoitettuina tavoin jatkamiskelpoisena, jos viljelmän pelto- ja metsäpinta-ala, viljelystapa, hyvät luontaiset tuotantoedellytykset, luovutuksensaajan maatalousyrittäjätoiminnan tuntemus ja muut näihin verrattavat seikat huomioon ottaen on ilmeistä, että luovutuksensaaja perheineen voi saada viljelmältä toimentulonsa tai, milloin viljelämä sijaitsee kehitysalueiden talouden edistämisestä vuosina 1970—1975 annetussa laissa (876/69) tarkoitetulla kehitysalueella, pääasiallisen toimentulonsa.

Viljelmää ei kuitenkaan pidetä jatkamiskelpoisena, jos viljelmän tilusten epäedullinen sijainti tai sen muut heikot luontaiset tuotantoedellytykset, viljelmän asuinrakennuksen tai tuotantosuunnan vaatimien talousrakennusten heikko kunto tai muut vastaavat seikat huomioon ottaen on ilmeistä, ettei luovutuksensaaja perheineen voi saada viljelmältä toimentuloa tai, milloin on kysymys kehitysalueella

sijaitsevasta viljelmästä, pääasiallista toimentuloa.

Maatilahallituksen tulee vuosittain helmikuun loppuun mennessä antaa valtioneuvostolle selvitys siitä, millaisia tiloja ja millä perusteella edellisenä kalenterivuotena on pidetty tässä pykälässä tarkoitettuina jatkamiskelpoisina tiloina.

10 §.

Eläkehakemus, lukuun ottamatta sukupolvenvaihdoseläkettä koskevaa hakemusta, katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on annettu tai postitse saapunut maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tai jollekin yrittäjien eläkelaiissa, työntekijäin eläkelaiissa tai lyhytaikaisissa työsuhhteissa olevien työntekijäin eläkelaiissa tarkoitettulle eläkelaitokselle tai eläketurvakeskukselle taikka eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen sitä varten valtuuttamalle asiamiehelle.

Sukupolvenvaihdoseläkettä koskeva hakemus katsotaan tehdyksi sinä päivänä, jolloin se on annettu tai postitse saapunut sen maatalouspiirin maataloustoimistoon tai sille kunnalliselle maatalouslautakunnalle, jonka toimialueella luovutettava viljelämä sijaitsee. Eläkehakemus voidaan edellä mainituin vaikutuksin jättää myös maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tai sen valtuuttamalle asiamiehelle.

Maatalouslautakunnan sekä eläkelaitoksen ja sen asiamiehen on toimitettava hakemus viipymättä asianomaiselle maataloustoimistolle. Maataloustoimiston on toimitettava hakemus maatilahallitukselle ja samalla annettava lausuntonsa sukupolvenvaihdoseläkkeen saamisen edellytysten olemassaolosta.

Jollei hakija kehotuksen saatuaan eläkelaitoksen määräämässä kohtuullisessa ajassa toimita sille hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä tai jos hakemuksen käsittely on 9 §:n 2 momentin mukaisesti määrätty raukkaamaan, katsotaan hakemus kuitenkin tehdyksi vasta silloin, kun eläkelaitokselle on saapunut hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Sama on voimassa sukupolvenvaihdoseläkettä koskevasta hakemuksesta myös siinä tapauksessa, ettei hakija toimita maataloustoimiston tai maatilahallituksen edellä tarkoitettulla tavalla pyytämää lisäselvitystä.

11 §.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, maatalousyrittäjien eläkelaitos ratkaisee eläkehakemuksen sekä maksaa eläkkeen ja huolehtii muista eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen tehtävistä, kun kysymyksessä on sukupolvenvaihdoseläkettä koskeva eläkehakemus taikka kun sukupolvenvaihdoseläkkeen tai luopumiseläkeläisissä (16/74) tarkoitettun luopumiseläkkeen saaja hakee työntekijäin eläkelain, ly-

Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Tasavallan Presidentti

hytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain tai yrittäjien eläkelain mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä.

13 §.

Vakuutusmaksuja ei peritä siitä eläkkeen osasta, joka on maksettava sairausvakuutusrahastolle, eikä sukupolvenvaihdoseläkkeen lisäosasta. Muusta osasta eläkettä voidaan periä vakuutusmaksuja ilman eläkkeensaajan suostumusta enintään kolmannes kulloinkin maksettavan eläkkeen määrästä. Tämä rajoitus ei kuitenkaan koske kertasuorituksena maksettavaa eläkettä.

Vakuutusmaksujen perinnästä johtuvan eläkkeen vähennyksen katsotaan kulloinkin koskevan vanhinta perimiskelpoista ja vielä maksamatta olevaa vakuutusmaksua.

23 §.

Tässä asetuksessa tarkoitettujen lomakkeiden kaavat vahvistaa eläketurvakeskus, kuitenkin siten, että sukupolvenvaihdoseläkkeen hakemisessa käytettävän lomakkeen kaavan vahvistaa maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Jos 17 §:n 2 momentissa ja 20 §:ssä mainittu maksupäivä on pyhäpäivä tai arkilauantai, saa maksun suorittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1974 lukien.

Ministeri

Asetus

yrittäjien eläkeasetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 7 päivänä marraskuuta 1969 annetun yrittäjien eläkeasetuksen 11 §, sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa asetuksessa (517/71), näin kuuluvaksi:

11 §.

Eläkehakemuksen ratkaisee sekä eläkkeen maksamisesta ja eläkkeeseen liittyvistä eläkelaitoksen muista tehtävistä huolehtii, jollei yrittäjä ole yrittäjien eläkelain alaisen viimeisen yrittäjätoimintansa päättyessä ollut työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa tai sen jälkeen ollut työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain alaisessa työsuhteessa tai harjoittanut maatalousyrittäjien eläkelain alaista toimintaa taikka jollei työntekijä eläkettä hakiessaan saa maatalousyrittäjien eläkelain mukaista sukupolvenvaihdoseläkettä tai luopumiseläkelain (16/74) mukaista luopumiseläkettä, se eläkelaitos,

jonka piiriin yrittäjä on viimeksi kuulunut yrittäjien eläkelain alaisen toimintansa perusteella. Jos kuitenkin yrittäjälle hänen kuollessaan maksettiin jonkin edellä sanotun lain mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaista sukupolvenvaihdoseläkettä muusta eläkelaitoksesta, ratkaisee tämä eläkelaitos hänen jälkeensä maksettavaa perhe-eläkettä koskevan hakemuksen ja huolehtii edellä mainituista muista tehtävistä. Muutoin noudatetaan, mitä työntekijäin eläkeasetuksen 12 §:ssä säädetään.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammi-kuuta 1974 lukien.

Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Asetus

maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön sisältävän asetuksen muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 3 päivänä heinäkuuta 1974.

Sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä muutetaan 25 päivänä heinäkuuta 1969 annetun asetuksen joka sisältää maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön (501/69) 1 §, 3 §:n 1 momentti, 5 §:n 4 momentti, 9 §, 10 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta sekä 20 § näin kuuluviksi:

1 §.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tehtävänä on huolehtia maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) ja luopumiseläkelain (16/74) mukaisesta eläketurvasta siinä laajuudessa kuin sanotuissa laeissa ja niiden nojalla on säädetty tai määrätty.

Eläkelaitoksen tehtävänä on lisäksi antaa lausuntoja ja tehdä eläketurvakeskukselle sekä maa- ja metsätalousministeriölle esityksiä eläketurvaa tai sen kehittämistä koskevista asioista.

Eläkelaitos alkoon harjoittako muuta kuin edellä tarkoitettua toimintaa.

3 §.

Valtuuskuntaan, jonka eläketurvakeskus asettaa, kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kuusitoista muuta jäsentä, joista yhden tulee olla maa- ja metsätalousministeriön, yhden sosiaali- ja terveysministeriön ja kahden valtiovarainministeriön nimeämä henkilö sekä kahdenoista edustaa maatalousyrittäjien eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden taloudellisia etuja valvovia edustavimpia järjestöjä. Heidän palkkionsa ja matkakustannusten korvaamisen perusteet vahvistaa eläketurvakeskus. Puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuunottamatta on kullekin jäsenelle nimettävä henkilökohtainen varamies.

5 §.

Ylimääräinen valtuuskunnan kokous on pidettävä, kun valtuuskunnan puheenjohtaja tai eläkelaitoksen hallitus katsoo sen tarpeelliseksi. Kokous on myös pidettävä, kun maa- ja metsätalousministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, eläketurvakeskus, kaksi tilintarkastajaa tai vähintään kolme valtuuskunnan jäsentä on sitä ilmoitettua asiaa varten kirjallisesti vaatinut. Kokous on tällöin pidettävä kuukauden kuluessa siitä, kun vaatimus on annettu valtuuskunnan puheenjohtajalle tai hallitukselle.

9 §.

Hallitukseen kuuluu eläketurvakeskuksen määräämä puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, yksi maa- ja metsätalousministeriön, yksi sosiaali- ja terveysministeriön ja kaksi valtiovarainministeriön nimeämää jäsentä sekä kuusi valtuuskunnan valitsemaa muuta jäsentä, joiden tulee edustaa maatalousyrittäjien eläkelain piiriin kuuluvien henkilöiden taloudellisia etuja valvovia edustavimpia järjestöjä. Puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuunottamatta on kullekin jäsenelle nimettävä henkilökohtainen varamies. Jos jäsen tai varamies eroaa tehtävästään kesken toimikauden, on hänen tilalleen jäljellä olevan toimikauden ajaksi nimettävä tai valittava uusi jäsen tai varamies.

10 §.

Hallituksen tehtävänä on:

- 1) päättää eläketurvan järjestämistä ja eläkeitä koskevista asioista;
  - 2) antaa lausuntoja ja tehdä esityksiä eläketurvaa tai sen kehittämistä koskevissa asioissa;
-

20 §.

Eläkelaitoksen tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman kaavan mukainen kertomus toiminnastaan

Helsingissä 3. päivänä heinäkuuta 1974.

ja tilastaan eläketurvakeskukselle maatalousyrittäjien eläkelain alaisen toiminnan osalta ja sosiaali- ja terveysministeriölle luopumiseläkelain alaisen toiminnan osalta. Sosiaali- ja terveysministeriöllä, valtiovarainministeriöllä ja eläketurvakeskuksella on oikeus kohtuullisessa ajassa saada muuttakin kirjallista selvitystä eläkelaitoksen toiminnasta ja ne voivat muullakin tavalla tarkastaa laitoksen toimintaa.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammi-kuuta 1974 lukien.

Tasavallan Presidentti

Ministeri

Luopumiseläkeasetus.

Annettu Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 1974.

Maa- ja metsätalousministerin esittelystä säädetään 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/74) 26 §:n nojalla:

1 §.

Maatilalla tarkoitetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetussa luopumiseläkelain (16/74) yhden tai useamman tilan tai tilanosan muodostamaa maatilataloudellista kokonaisuutta. Tilanosalla tarkoitetaan tilan määräosaa ja määräalaa.

2 §.

Ratkaistaessa, ylittävätkö luopujan tai luopujina olevien aviopuolisoiden muusta kuin maatilataloudesta saamat tulot luopumiseläkelain 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun määrän, on sanottuja tuloja verrattava luopumistoimenpiteiden kohteena olevaa maatilaa vastaavissa maatalousyrittäjissä metsätyöstä, kalastuksesta, poronhoidosta tai muusta niihin rinnastettavasta ansiotoiminnasta saataviin sivutuloihin siinä osassa maata, jossa kysymyksessä oleva maatila sijaitsee.

3 §.

Yksityisellä viljelijällä tarkoitetaan luopumiseläkelain 6 §:n 1 momentissa ammatikseen maataloutta harjoittavaa viljelijää, jolle henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella voitaisiin myöntää lisäalueen hankkimiseen maanostolain voimassa olevan maataloista koskevan lain-säädännön nojalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun viljelijän omistaman maatilan tulee olla kokonsa, tilalla olevien rakennusten kokonsa ja kuntonsa sekä viljelijälle muodostuneen maatilan kokonsa puolesta sellaiset, että lisäalueen hankkimista varten voitaisiin myöntää 1 momentissa mainittua maanostolain. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös siihen, että lisäalue ja viljelijän ennestään omistama maatila sijaitsevat toisiinsa nähden olosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

4 §.

Jos eläkkeen saaja, joka on luovuttanut maatilahallitukselle maatilan tai osan siitä, on jättänyt hallintaansa luopumiseläkelain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetun alueen sekä pidättänyt itselleen ja perheensä jäsenille joko toistaiseksi tai määräajaksi oikeuden asua luovutetulla maatilalla sijaitsevassa asuinrakennuksessa sekä oikeuden käyttää muitakin tilalla olevia rakennuksia, saa hän käyttää aluetta ja rakennuksia korvauksetta. Eläkkeen saaja on kuitenkin velvollinen huolehtimaan tarpeellisista rakennusten vuosikorjauksista ja pitämään rakennukset palovakuutettuina niiden täydestä arvosta uhalla, että sanotut oikeudet muuten voidaan katsoa menetetyiksi. Asumisoikeuden osalta noudatetaan muutoin soveltuvin osin, mitä kulloinkin voimassa olevassa huoneenvuokralainsäädännössä on säädetty vuokramiehen velvollisuuksista ja oikeuksista.

Edellä 1 momentissa mainitut oikeudet voidaan antaa enintään eläkkeen saajan ja hänen aviopuolisonsa elinajaksi.

5 §.

Luopumiseläkelain 15 §:n 1 momentissa tarkoitetun hakemuslomakkeen kaavan vahvistaa maatalousyrittäjien eläkelaitos.

Eläkehakemukseen on muiden ehkä tarvittavien selvitysten ohella liitettävä:

- 1) hakijan perhesuhteet osoittava virkatodistus;
- 2) selvitys luopumistoimenpiteiden kohteena olevan maatilan tai maatilojen omistussuhteista;
- 3) verotoimiston antama todistus viimeksi toimitetussa kunnallisverotuksessa hakijalle vahvistetuista tuloista;

4) verotoimiston antama todistus luopumistoimenpiteiden kohteena olevan maatilain tai maatalouden pinta-alasta, erikseen viljellyn maatalousmaan ja kasvullisen metsämaan osalta; sekä

5) se tai ne seuraavista asiakirjoista, jotka liittyvät hakemuksessa tarkoitettuun luopumistapaan:

a) luopumistoimenpiteiden kohteena olevan maatilain luovutuskirja joko alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä taikka, milloin kysymys on ehdollisen eläkkeen hakemisesta, luonnos luovutuskirjaksi tai maatilahallitukselle osoitettu myyntitarjous tahi sen esittämä ostotarjous;

b) luopumistoimenpiteiden kohteena olevaan maataloan kuuluvan pellon tai sen osan luovutuskirja joko alkuperäisenä tai virallisesti oikeaksi todistettuna jäljennöksenä taikka, milloin kysymys on ehdollisen eläkkeen hakemisesta, luonnos luovutuskirjaksi tai maatilahallitukselle osoitettu myyntitarjous tahi sen esittämä ostotarjous;

c) luopumistoimenpiteiden kohteena olevaan maataloan kuuluvan pellon tai sen osan metsitystä koskeva metsityssitoutumus;

d) luopumiseläkelain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu maatilahallituksen vahvistaman kaavan mukaiselle lomakkeelle annettu sitoutuminen metsämaan luovuttamisen rajoittamisesta.

Milloin kysymys on 2 momentin 5 c kohdassa tarkoitetusta metsityksestä, on ehdollista eläkettä koskevassa hakemuksessa ilmoitettava metsittäväksi suunnitellun pellon ala sekä, hakijan omistaessa vain osan maatilasta, ovatko maatilain muut osaomistajat suostuneet metsittämiseen.

6 §.

Eläkehakemuksen katsotaan tulleen luopumiseläkelain 12 §:ssä säädettyssä ajassa vireille myös siten, että se on mainitussa ajassa annettu tai postitse saapunut sen kunnan maatalouslautakunnalle, missä luopumistoimenpiteiden kohteena oleva maatalo sijaitsee, tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen valtuuttamalle asiamiehelle. Myös ehdollista eläkettä koskeva hakemus voidaan toimittaa maatalouslautakunnalle tai edellä tarkoitettulle asiamiehelle. Sanotun asiamiehen on viivytyksettä toimitettava hakemusasiakirjat asianomaiselle maatalouslautakunnalle.

Maatalouslautakunnan on toimitettava hakemusasiakirjat lausuntoineen luopumiseläkkeen saamisen edellytyksistä asianomaiselle maata-

loustoimistolle. Toimittaessaan luopumiseläkelain 15 §:n 2 momentin mukaisesti hakemuksen lausuntoineen maatilahallitukselle on maataloustoimiston hakemusasiakirjojen oheen liitettävä maatalouslautakunnan eläkehakemukselta antama tai maataloustoimiston siltä hankkima lausunto.

Jollei hakija hänelle määrättyssä kohtuullisessa ajassa toimita maatalouslautakunnan, maataloustoimiston, maatilahallituksen tai maatalousyrittäjien eläkelaitoksen pyytämää hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa lisäselvitystä, katsotaan hakemuksen tulleen vireille silloin, kun selvitys on toimitettu sille, joka on sitä pyytänyt.

Luopumiseläkelain 8 §:n 3 momentissa tarkoitettu hakemus on toimitettava maatalousyrittäjien eläkelaitokselle tai sen valtuuttamalle asiamiehelle.

7 §.

Milloin luopuminen käsittää useampia luopumistoimenpiteitä, luetaan eläkkeen hakemiselle luopumiseläkelain 12 §:n 1 momentissa säädetty vuoden määräaika siitä ajankohdasta lukien, jolloin toimenpiteistä ensimmäinen on suoritettu.

8 §.

Milloin eläkkeen hakija omistaa vain osan maatilasta, tulee luopumiseläkelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun luonnoksen luovutuskirjaksi olla myös muiden omistajien allekirjoittama.

Luopumiseläkelain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu metsämaan luovuttamisen rajoittamista koskeva sitoutuminen, joka on annettava silloinkin, kun eläkettä haetaan ehdollisena, on maatilain kaikkien omistajien allekirjoitettava.

9 §.

Jos eläkkeen hakija omistaa luopumiseläkelain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun osuuden maatilasta, on hänen ennen eläkepäätöksen antamista toimitettava maatalousyrittäjien eläkelaitokselle selvitys, että hän on luovuttanut sanotun osuuden. Milloin eläkettä on haettu ehdollisena, on sanottu selvitys toimitettava maatalousyrittäjien eläkelaitokselle vuoden kuluessa ehdollisen eläkepäätöksen antamisesta uhalla, että eläkepäätös muuten raukeaa.

10 §.

Jos eläkkeen saaja ryhtyy harjoittamaan maataloustuotantoa suuremmassa laajuudessa kuin

luopumiseläkelain 6 §:n 4 momentissa on säädetty tai jos hän luovuttaa sellaisen metsämaan tai osan siitä, josta on voimassa luopumiseläkelain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu sitoumus metsämaan luovuttamisen rajoittamisesta, on hänen ilmoitettava siitä viipymättä asianomaiselle maataloustoimistolle.

11 §.

Luopumiseläkelain 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun metsityssitoumukseen, joka on maatilän kaikkien omistajien allekirjoitettava, on muun ohella otettava metsitettävän pellon asianmukaista hoitoa koskeva ehto samoin kuin ehto, jonka mukaan metsitettyä peltoa ei saa luovuttaa muulle kuin luopumiseläkelain 6 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohdassa mainitulle luovutuksensaajalle.

Metsityssitoumus on annettava maatilahallituksen vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella ja toimitettava maataloustoimistolle. Milloin metsityssitoumus on lähetetty postitse, katsotaan se toimitetuksi maataloustoimistolle postilähetyksen saapumispäivänä.

12 §.

Luopumiseläkkeen saamisen perusteena oleva luovutuskirja tai metsityssitoumus tahi niiden virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös katsotaan toimitetuksi luopumiseläkelain 17 §:n 2 momentin mukaisesti maatalousyrittäjien eläkelaitokselle myös silloin, kun se on toimitettu sanotussa momentissa säädettyssä kuuden kuukauden määräajassa asianomaiselle maataloustoimistolle.

13 §.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on tarpeelliset lausunnot ja selvitykset saatuaan ratkaistava eläkehakemus viivytyksettä. Päätös on lähetettävä asianomaiselle postitse hänen ilmoittamallaan osoitteella tai toimitettava hänelle todisteellisesti tiedoksi. Päätöksestä on annettava tieto maatilahallitukselle ja maataloustoimistolle.

14 §.

Eläke maksetaan kuukausittain hakijan valitsemaan rahalaitokseen hänen ilmoittamalleen tilille.

15 §.

Luopumiseläketä myönnettäessä tarkistetaan luopumiseläkelain 9 §:n 1 momentissa, 10 §:n 3 momentissa ja 11 §:n 2 momentissa säädetyt markkamäärät elinkustannusindeksin

muutoksia vastaaviksi. Tarkistus suoritetaan jakamalla kysymyksessä oleva markkamäärä vuoden 1974 indeksiluvulla ja kertomalla osamäärä sen kalenterivuoden indeksiluvulla, jolta ensimmäinen eläke-erä maksetaan tai, milloin eläke myönnetään luopumiseläkelain 17 §:n mukaisesti ehdollisena, sen kalenterivuoden indeksiluvulla, jonka aikana ehdollinen eläkepäättös annetaan.

Myönnetyn luopumiseläkkeen määrä tarkistetaan kunkin kalenterivuoden alusta jakamalla eläkkeen määrä, sellaisena kuin se oli eläketä myönnettäessä, sillä indeksiluvulla, jota 1 momentin säännöstä sovellettaessa on käytettävä kertojana, ja kertomalla osamäärä sen kalenterivuoden indeksiluvulla, jolta eläke maksetaan.

Tämän pykälän säännöksiä sovellettaessa tarkoitetaan elinkustannusindeksillä sitä virallista elinkustannusindeksiä, jossa vuoden 1951 loka-kuun elinkustannukset on merkitty indeksipisteluvulla sata. Kalenterivuoden indeksilukuna pidetään sitä elinkustannusindeksin pistelukua, joka on julkaistu viimeksi ennen sanottua kalenterivuotta edeltävän joulukuun 1 päivää.

16 §.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja maataloustoimisto voivat tarvittaessa vaatia eläkkeen saajalta selvityksen siitä, että hän edelleen täyttää eläkkeen saamisen edellytykset. Jollei eläkkeen saaja ole toimittanut sanottua selvitystä hänelle määrättyssä kohtuullisessa ajassa, maatalousyrittäjien eläkelaitos voi päättää, että eläkkeen suorittaminen keskeytetään, kunnes selvitys on toimitettu.

17 §.

Eläkelautakunnan käsitellessä asiaa, jonka ratkaiseminen olennaisesti riippuu luopumiseläkelain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten soveltamisesta, tulee saapuilla olevista jäsenistä ainakin yhden olla maatalousyrittäjien eläkelain 18 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö.

18 §.

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa kunkin vuoden joulukuussa luopumiseläkelain 22 §:n 1 momentissa tarkoitettujen luopumiseläkkeistä aiheutuneiden kustannusten määrän edelliseltä kalenterivuodelta sekä sanotun pykälän 3 momentissa tarkoitettujen ennakon määrän seuraavalle kalenterivuodelle. Tätä varten maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on toimitettava ministeriölle tämän määräämä selvitys edellisestä marraskuun loppuun mennessä. Ennakkoon

tetaan neljänä yhtä suurena eränä kunkin vuosineljänneksen keskimmäisen kuukauden 15 päivänä. Maksetun ennakon ja samalle vuodelle vahvistetun valtion maksettavan määrän erotus otetaan huomioon vahvistamista lähinnä seuraavan ennakkoerän maksamisen yhteydessä.

19 §.

Luopumiseläkelain 15 §:n 2 momentissa tarkoitettuun maatilahallituksen lausuntoon ei saa hakea muutosta siltä osin kuin kysymys on muista kuin sanotun lain 1 §:n 2 momentissa, 6 §:ssä ja 7 §:n 2 momentissa mainituista seikoista.

20 §.

Jos maatalousyrittäjien eläkelaitoksen toimintuskirja annetaan koneellisessa tietojenkäsitte-

Helsingissä 29 päivänä maaliskuuta 1974.

lyssä tai muutoin ainakin osittain painomenetelmää käyttäen, voidaan allekirjoitus siihen merkitä koneellisesti.

21 §.

Tarkempia määräyksiä tämän asetuksen soveltamisesta antaa tarvittaessa maatilahallitus, sikäli kuin kysymys on maataloustoimistoille ja maatalouslautakunnille kuuluvista tehtävistä.

22 §.

Tätä asetusta sovelletaan 1 päivästä tammi-kuuta 1974 lukien. Mitä edellä 18 §:ssä on säädetty valtion maksettavan määrän ennakosta, sovelletaan kuitenkin ensimmäisen kerran vuoden 1975 ennakkoon.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Heimo Linna*

LUOPUMISJÄRJESTELMÄT: VERTAILUTAULUKKO

	SUKUPOLVENVAIHDOSLÄKE	LUOPUMISELÄKE	LUOPUMISKORVAUS
LUOPIJA	60—64-vuotias, jos mies 55—64, jos nainen	55 vuotta täyttänyt (vaimoilla ei ikärajoja)	Ei ikärajoja
	Ei saa luopuessaan: — kansaneläkkeen työkyvyttömyyseläkettä eikä — täyttä MYEL-tökyvyttömyyseläkettä	Luopuessa saatu työkyvyttömyyseläke ei ole esteenä	
	Tilan omistaja ja tämän puoliso	Tilan omistaja	
	Viisi vuotta välittömästi ennen luopumista viljellyt tilaa ja asunut sillä		
		Myös pellonvaraussopimuksen voimassaoloaika luetaan mukaan	
		Myös aika, jonka vuokratiljelijä on viljellyt tilaa, luetaan mukaan	
	Saanut pääasiallisen toimeentulonsa maataloudesta	Ei rajoja maatalouden ulkopuolelta saaduille tuloille	
	Lopettaa pysyvästi maatalouden harjoittamisen	Lopettaa maatalouden harjoittamisen ainakin kolmeksi vuodeksi	
TILA JA SEN LUOVUTUS	Jatkamiskelpoinen, toimeentulon antava	Vähintään 2 muunnettua ha, joista ainakin 1 ha peltoa	Peltoa vähintään 2 ha ja enintään 15 ha
	Luovutetaan kokonaan. Mahdollisesti myös poronhoito ja kalastus luovutetaan	— Myydään kokonaan tai — myydään vain pelto tai — myydään hyvä pelto ja metsitetään luono pelto	Myydään kokonaan
	Luovutus tilakohtainen; maatalous lopetetaan kaikilla tiloilla	Luopumisen kohteena kaikki tilat	Luovutus tilakohtainen; maatalous lopetetaan kaikilla tiloilla
	Luopuminen tapahtuu 01. 01. 1974 — 31. 12. 1976		Myynti tapahtuu lain voimaantulon jälkeen
LUOPIJALLI SAAJA	Asuntotontti Selvästi erillinen metsätila	Tilan talouskeskus Kasvitarhamaa Metsä Metsitettävä pelto	Tilan talouskeskus ja kasvitarhamaa Alue, jolla suurempi arvo muussa kuin maataloudessa käytettynä Metsä, josta ei saatavissa lisäaluekauppaa
		Metsämaa tulee myyntikieltoon	
LUOVUTUKSEN SAAJA	Ammattitaitoinen lähisukulainen	Maatilahallitus tai toinen viljelijä	
VAKUUTUSMAKSU		Tilan koosta ja luopujan iästä riippuva vakuutusmaksu	
LÄKE/KORVAUS Määrä	Perusmäärä + lisäosa Perusmäärä = 22 % MYEL-työtulosta Lisäosa = kansaneläkkeen perusosa + täysi tukiosa	Täysi eläke: mk/kk 80 mk/ha viideltä ensimmäiseltä hehtaarilta + 18 mk/ha viiden hehtaarin ylittävältä osalta Vähennetty eläke: Täydestä eläkkeestä vähennetään noin 260 mk. Vähintään 74 mk/kk	Luopumiskorvaus = käyttöarvon mukainen hinta — kauppahinta Maksetaan kertsuorituksena
	Enintään 42 ha otetaan huomioon eläkettä laskettaessa	Enintään 15 ha otetaan huomioon eläkettä laskettaessa	Enimmäismäärästä säädetään asetuksella
	Sidottu palkkaaindeksiin	Sidottu elinkustannusindeksiin	
	Veronalaista	Veronalaista	
Muutokset	Eläke lakkaa eläkkeen saajan kuoltua		
Kun luopuja täyttää 65 vuotta	Lakkaa	Muuttuu vähennetyksi	Ei vaikuta
Jos luopuja luopuessaan saa kansaneläkkeen työkyvyttömyyseläkettä	Ei myönnetä	Myönnetään vähennettynä	Ei vaikuta
Jos luopuja myöhemmin aikaa saada kansaneläkkeen työkyvyttömyyseläkettä	Vähenee	Muuttuu vähennetyksi	Ei vaikuta

Laki

kansaneläkelain 30 §:n muuttamisesta.

Annettu Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 1974.

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 30 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa laissa (499/71), näin kuuluvaksi:

30 §.

sovelletaan vastaavasti myös työttömyys- ja sukupolvenvaihdoseläkkeeseen.

Mitä 2 momentin 3 ja 10 kohdassa on sanottu vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeistä,

Tätä lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 1974 lukien.

Helsingissä 15 päivänä maaliskuuta 1974.

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

Sosiaali- ja terveysministeri